

చతురస్రం

సీరియల్ కథ

["చతురస్రం" అనే పేరున ఒక సీరియల్ కథను ఆలిండియా రేడియో (హైదరాబాదు) నుండి నలుగురు రచయితలు ప్రసారం చేశారు. నాలుగ ధ్యాయములు వరసగా వ్రాసినవారు శ్రీయుతులు ఆజంతా, ఏల్వూరి సుబ్రహ్మణ్యం, బెల్లంకొండ రామదాసు, నెల్లూరి కేశవస్వామి. ఆజంతా వ్రాసిన మొదటి అధ్యాయాన్ని యిక్కడ ప్రచురిస్తున్నాము. తక్కినవి వరసగా వెలువడుతాయి.]

క్రథానాయకుడు వెంకట్రావు హఠాత్తుగా నిద్ర మేల్కొన్నాడు ఒక్క అక్షరంకూడా పొల్లు పోకుండా కథానాయకుడు వెంకట్రావు మహా భారతంలా తెరుచుకున్నాడు ఒళ్ళు విరుచు కుంటూ బద్ధకంగా కాస్తేవు వక్కమీదనే పడు కోవటంగాని నేత్రద్వయాన్ని అతి జాగ్రత్తగా తెరిచి మొట్టమొదట చూపు గురి తప్పకుండా గోడమీద భగవంతుడి పోటో మీదకే వడేటట్టు శ్రద్ధ తీసుకోవడంగాని, అరచేతిలో శ్రీరామ రాసుకోవటంగాని ఇత్యాది కార్యక్రమాలు ఏమీ ఉండవు. వెంకట్రావు ఎప్పుడు నిద్రమేల్కొన్నా అంతే సరాసరి నిద్రమేల్కొంటాడు. పొద్దున్నే ఎవరో వచ్చి హఠాత్తుగా కొరడా పుచ్చుకొని కొట్టినట్టు ఉలిక్కిపడి నిద్ర మేల్కొంటాడు. అలా మేల్కొన్నటం ఏమిటి, మేల్కొన్నవాడు మేల్కొన్నట్టుగానే వక్కమీద నుంచి నేరుగా ప్రపంచంలోకి పరిగెత్తుకుంటూ వెళ్ళిపోతాడు. గత ఐదేళ్ళనుంచీ కథానాయకుడు వెంకట్రావు నిద్రమేల్కొన్నటం అనే సన్నివేశం నిరాఘటంగా ఇదే ఫక్కిలో సాగిపోతూ ఉంది. తెల్లవారుతుంది. కోడి కూస్తుంది. పిల్లగాలి మెల్లగా వీస్తుంది గుమ్మం ఎదురుగా ఉన్న మందారపు మొక్క ఎర్రగా నవ్వుతుంది.

కాని వెంకట్రావుకు ఇటువంటి వాటితో నిమిత్తం ఏమిలేదు ఉదయకాలపు శోభ మనస్సుకెంతో హాయినిస్తుండన్న విషయం పుస్తకాలలో ఎప్పుడైనా చదివేదేమోగాని, అనుభవరీత్యా మాత్రం వెంకట్రావు ఇంత వరకూ తెలుసుకోలేదు. ఉలిక్కిపడి వెంకట్రావు నిద్రలేస్తాడు మీట నొక్కినట్టు గభీమని లేచి నుంచుంటాడు గది నాలుగోడలూ ఒక్కసారి కలయచూస్తాడు. గదిలో చెప్పకోతగ్గ వస్తువులేమీ ఉండవు. గోది మూలగా ఒక మూట చిత్తు కాశాల గట్ట మాత్రం ఉంటుంది చిత్తు కాగితాలంటే వెంకట్రావుకు అపారమైన ప్రేమ ప్రాణాపాయం లోంచి వెంకట్రావును అవి అనేకసార్లు రక్షించాయి. వెంకట్రావు దినపత్రికలు చదవటానికి కొనడు. తిరిగి మళ్ళీ వాటిని అమ్ముడానికి కొంటాడు. దినపత్రికలు చదివితే ఉన్న మతి కూడా పోతుందని వెంకట్రావు స్వానుభవమీద ఇటీవల ఏర్పరుచుకున్న సిద్ధాంతం గదిలో మరొక మూల దీనాతి దీనమైన దృశ్యం మరొకటి కనిపిస్తుంది. మాసి మరకలు పడి గోడలకు అటూ ఇటూ ఒక పాంటూ, షర్టు వేలాడుతూ ఉంటాయి. అంతకుమించి గదిలో వెంకట్రావు

ప్రాణసమానంగా చూసుకునే వస్తువులు మరేమీ ఉండవు. ఒక చాపచుట్ట మాత్రం నిర్లక్ష్యంగా మూలకు నెట్టబడి ఉంటుంది. వెంకట్రావు నిద్ర లేచి లేవటంతోటే అతని దృష్టి మొదట పాంటూ, షర్టూ వేలాడుతున్న దిక్కుకు వెళ్లుతుంది. ఆవి యధాస్థానంలో వున్నాయో లేదో తేల్చుకొన్న అనంతరం వెంకట్రావు వాటిని అతి జాగ్రత్తగా అడుగులో అడుగువేసుకుంటూ నమిపిస్తాడు. నమిపించి వాటిని రెండుచేతులతోటి ఒక్కసారి తాకి ఆఘ్రాణించి ముద్దుపెట్టుకుంటాడు ఆ తర్వాత వాటిని గబగబా తొడిగేసుకుంటాడు అంతవరకూ లుంగీగా ఉపయోగించిన దుప్పటిని ఊచిపుచ్చుకొని మూలకు విసిరిపారేస్తాడు ఆ తర్వాత ఏమౌతుందంటే కథానాయకుడు వెంకట్రావు గదిమధ్యగా వచ్చి ఒక్కసారి నుంచుంటాడు

మధ్యగా నుంచోటం అంటే అక్షరాలా మధ్యగా నుంచోటం గణితశాస్త్ర రీత్యా గది యొక్క మధ్య బిందువును నిర్ధారణ చేసుకుని నరిగ్గ అక్కడే ఆ బిందువుమీదనే బొటనవేళ్లు మీద నుంచోవటం. అలా నుంచోవటంవల్ల అతడు పొందే ప్రత్యేకమైన ఆనందం ఏమిటో ఇంతవరకూ భగవంతుడిక్కూడా తెలియదు కాని రోజూ ప్రాద్దున్నే నిద్రలేచి లేవటంతోటి ఈ కార్యక్రమం మట్టుకు జరగక తప్పదు అలా బొటన వేళ్ళమీద గది మధ్యస్థంగా నుంచుని, కథానాయకుడు వెంకట్రావు మెల్లిగా ఒక్కసారి ముందుకు వంగి గూట్లో ఉన్న కళ్ల జోడును చేతపట్టుకొని దాన్ని వెనక్కి తిప్పి అరచేత్తో ఒక అద్దాన్ని వెనకవైపు మూసి అందులో తన ముఖాన్ని ఖంగారుగా ఒకసారి చూసుకుంటాడు. అంత ఖంగారుతనంలోను కూడా వెంకట్రావు ఆ రోజూ ప్రాద్దున్న తన ముఖం పోలిక ఏ విధంగా ఉందో అందుకు సంబంధించిన వర్ణనను నిమిషాలమీద ఆలోచించి ఏర్పి కూర్చుంటాడు. వెనువెంటనే దానికొక నామకరణం చేయటం కూడా జరిగి పోతుంది. "వెధవది ముడతలువడి, మడత కుర్చీలా ఆసహ్యంగా ఉంది," అనుకొంటాడు.

అసలు వెంకట్రావు ముఖం రోజూ కొక

విధంగా కనిపిస్తూవుంటుంది. ఒకరోజు గులక మంచంలాగ గజిబిజిగా ఉంటుంది. మరొక రోజు ముడతలు వడి మడతకుర్చీలా ఉంటుంది. మరో రోజు చుంచెలకలా ఉంటుంది. ఆ తర్వాత రోజు చెవులపిల్లిలా వుంటుంది. అదృష్ట వశాత్తు ఎప్పుడైనా నూటికి కోటికి ఒకసారి మాత్రం మందారప్పప్పులా కనబడుతుంది. అలా మందారప్పప్పులా కనపడతే రోజున వెంకట్రావు జీవితంలో ఆశ్చర్యకరమైన హతాత్పంఘటనలు అనేకం జరుగుతాయి రోడ్డుమీద అడుగు పెట్టి పెట్టటంతోటే అందమైన అడవిల్ల ఎదుకౌతుంది ఎదురైన ఆ అందాలరాణి అలా ఎదురైనట్టుగా వెళ్ళిపోదు. ఒళ్ళంతా కళ్లచేసుకుని నఖిఖి పర్యంతం వెంకట్రావును చూస్తూంది. 'అందమైన అడవిల్లచేత ప్రేమించబడటానికి అవసరమైన యోగ్యతాపత్రం నా దగ్గర కూడా వున్నది వరవాలేదులే' అని హామీ ఇస్తున్నట్టుగా చూస్తుంది అదృష్ట దేవత ఇంకా కనికరిస్తే సదరు అడవిల్ల ఒక చిరునవ్వుకూడా విసురుతుంది ఆ ఒక్క చిరునవ్వుతోటి వెంకట్రావు జన్మ తరించిపోతుంది ఒక క్షణంపాటు వెంకట్రావు ఎక్కడో నుస్వస్వలోకంలోనో విహారం చేసి చక్కావస్తాడు తర్వాత వెంకట్రావుకు ఆ రోజు ఊళ్ళో వున్న మిత్రబృందం యావత్తు ప్రత్యక్షమౌతుంది. నిజంగా విచిత్రం అది. అందుకు కారణం కూడా మనరు చెప్పలేరు. ఎదురైన మిత్రులంతా అతన్ని అప్యాయంగా పక్కరిస్తారు యోగక్షేమాలడిగి తెలుసుకొంటారు. జీవితాన్ని చక్కబరుచుకునేందుకు అవసరమైన నలహాలను అడక్కండానే ఉచితంగా ఇచ్చి వెళ్లిపోతారు వెంకట్రావు విని మనస్సులో నవ్వుకుంటాడు జీవితం ఒక వైపు పెద్దపులిలా వెంటాడుతున్నప్పటికీ ఆ రోజుకు మట్టుకు అతను దాన్ని చూసి అంతగా భయపడడు.

మోసగించే ప్రపంచాన్ని మోసగించాలి. కాని కథానాయకుడు వెంకట్రావుకు ఇంకా అంత గుండె ధైర్యం అలవడే అదృష్టం పట్టలేదు కాని ఆక్షేపించే ప్రపంచాన్ని అలాచేయకుండా నోరు మూయించే కిటుకుమాత్రం వెంక

ట్రావుకు తెలుసు. నిజం చెప్పాలంటే ఈ కిటుకు వెంకట్రావుకు చిన్నప్పడే వట్టుబడింది ఇతరుల ఆక్షేపణకు గురికాకుండా తన శరీరం తాలూకు అందవికారాన్ని, నలుపురంగుతనాన్ని ఎలా కాపాడుకోవాలో అన్న విషయానికి సంబంధించిన సమస్యను పరిష్కరించుకోవటంలో వెంకట్రావు చిన్నప్పడే కృతార్థుడైపోయాడు. ఒకసారి ఎప్పడో చిన్నప్పడు ఐదేళ్లవయస్సులో వెంకట్రావును వాళ్ళ అమ్మ ఇలా అంది, “వెధవ ఎలా ఉన్నాడో మాల వెధవలాగ” అంటే, వెంకట్రావు జీవితంలో ఆచ్ఛాదన కార్యక్రమం అన్నది ఆక్షణం నుంచే ప్రారంభమయింది

నిళ్ళూ గట్రా పోసుకోకుండా రోడ్డుమీద అల్లరిచిల్లరిగా తిరిగి దుమ్ముకొట్టుకుంటూ ఇంటికి తిరిగవస్తే వాడి వాలకాన్ని చూసి భరించలేక ఆవిడ అలా అని ఉంటుంది. కాని వుట్టుక తోనే వుట్టెడు అభిమానంతో వుట్టిన వెంకట్రావు అంతరార్థం గ్రహించదల్యుకోలేక పోయాడు వెంకట్రావు నల్లగా ఉండేమాట నిజమే. ఐతేనే అందరికీ మాత్రం కాదు ఆ విషయం అతనికి తెలుసు కాని ఆ రోజున ఆవిడ అలా అన్నప్పటినుంచీ అతనిలో ఒక విపరీతమైన భయం ప్రవేశించింది తన్ను చూసి ఇతరులు ఏమనుకుంటున్నారో అన్న ఆందోళన ఇప్పటికీ ఎప్పటికీ అతన్ని క్రుంగ దీస్తూనే వుంటుంది

తన శరీరం తాలూకు నల్లదనాన్ని వెంకట్రావు ఇంత వరకూ ప్రపంచానికి చూపించలేదు. నిలువెల్లా ముసుగులేకుండా ఇంత వరకూ ఎవరి కళ్లలోనూ అతడు వడలేదు. వీలుంటే ముఖంకూడా పూర్తిగా కప్పేసుకునే వాడే. వీలుపడక శరీరం తాలూకు మిగతా భాగాన్ని మాత్రం అతి శ్రద్ధగా, తెల్లని పరిశుభ్రమైన ముసుగుతో కప్పకుంటూ వస్తున్నాడు.

కాని ఇటీవలి కాలంలో వెంకట్రావుకు ఆదనంగా మరొక ఇబ్బంది ఏర్పడింది. ప్రపంచంలో తనంతట తాను తన స్వంత కాళ్ళమీద నిలబడి బ్రతకవలసిన అవసరం ఏర్పడిన ఈ దశలో అతన్ని మరొక ఇబ్బందికర పరిస్థితి

ఎదుర్కొంది వెనుకటి రోజుల్లో ఐతే వెంకట్రావు తన శరీరాన్ని మాత్రమే ఆచ్ఛాదన చేసుకునేవాడు. ఇప్పుడు తన జీవితాన్నికూడా నలుగురి కళ్ళలో పడకుండా ఆచ్ఛాదన చేసుకోవలసిన అవసరం ఏర్పడింది లోపల్లోపల అట్టుడుగున జీవితంనిండా అనేకమైన కుళ్లు కాలువలు—ప్రవహిస్తూ ఉన్నప్పటికీ అవి ఇతరుల కళ్లలో మాత్రం ఏనాటికీ కనపడకూడదు. రోడ్డుమీదకు వస్తే వెంకట్రావు నిర్బాగ్యుడిలా కనపడకూడదు. నిరుద్యోగిలా కనపడకూడదు. తన ప్రస్తుత జీవితం తాలూకుచూసి ఆక్షేపించుకునే హక్కు తనకేతప్ప ఇతరు లెవ్వరికీ లేదు.

అంచేతనే వెంకట్రావుకు ప్రొద్దున్నే ఇంత హడావిడి. రంగస్థలంమీద నటుడు ప్రవేశించబోతున్నట్టు లేవీ లేవటంతోబే ఈ ఆచ్ఛాదన.

ఆచ్ఛాదన కార్యక్రమం నిర్విఘ్నంగా కొనసాగిన అనంతరం ముఖప్రక్షళన కార్యక్రమం ప్రారంభమౌతుంది ముఖంమీద మినహా నిలువెల్లా ముసుగు వేసుకున్న వెంకట్రావు ఆవు దూడమాదిరి ఒక్క గంతువేసి గదిగుమ్మం దాటి ప్రక్కనేవున్న కుళాయిదగ్గరికి వెళ్ళతాడు. పళ్ళపాడి, పళ్లుదోపుల్లా ఇత్యాది ఉదయ జీవితాసర వస్తువుల నిమిత్తం లేకుండా చక్కగా భగవంతుడిచ్చిన పోళ్ళతో ముఖ్యంగా ఉంగరం పెట్టుకునే వేలుతో ముద్దొచ్చేటట్టు సున్నితంగా పళ్లు తోముకుని ముఖంకూడా అక్కడే శుభ్రం చేసుకుని క్రాపు దువ్వుకుని అలాగే అదేదారిని పరిగెత్తుకుంటూ ప్రపంచం మీదకు వెళ్ళిపోతాడు

వీపుమీద ఎవరో కొరడాపుచ్చుకుని కొట్టి నట్టు హఠాత్తుగా ఉల్కిపడి నిద్రమేల్కొనే వెంకట్రావు ఈ రోజుకూడా యధాప్రకారం అదేమాదిరి నిద్రమేల్కొన్నాడు గభీమని లేచి నుంచుని గదిచుట్టూ ఒక్కసారి కలియ చూశాడు ఆచ్ఛాదన సామగ్రి యధాస్థానంలోనే వేలాడుతూ ఉంది. అమాంతం అటువైపు తమాషాగా ఒక కుప్పిగంతువేసి గబగబా వాటిని తొడిగేసుకున్నాడు ఆ తర్వాత రివాజు ప్రకారం ఒకక్షణంపాటు గదిమధ్యగా నిలబడి ముందుకువంగి కళ్ళద్దాలలో ముఖం చూసుకో

వటానికి ఉద్యమించాడు. గత వారంరోజుల నుంచీ చుంచెలకలాగ కనపడుతున్న వెంకట్రావు ముఖం ఇవాళ మందారపువ్వులా కనబడింది ఆనందం పట్టలేక వెంకట్రావు ఒక్కసారి కెవ్వున అరిచాడు. ఈ రోజున మహాత్తరమైన సంఘటన ఏదో ఒకటి జరిగిపోతుంది. తన జీవిత జవమాలికలో గుచ్చబడిన అనేకానేకమైన చిత్రవిచిత్రమైన హఠాత్సంఘటనలకు ఈ రోజున అదనంగా మరొకటి జేర్చబడుతుంది నిలువెల్లా ఉత్సాహం ఉప్పొంగగా వెంకట్రావు గిరగిరా మొగ్గలేసుకుంటూ ముఖవ్రక్షాళనార్థం కుళాయి దగ్గరికి పోయాడు. కన్నుమూసి తెరిచేటంతలో నదరుకార్యక్రమం పూర్తయిపోయింది మరుక్షణం కథానాయకుడు వెంకట్రావు తూనీగలాగ ఎగురుకుంటూ ప్రపంచం మీదకు వెళిపోతున్న సన్నివేశం ప్రారంభమయింది. గుమ్మందాటి వెంకట్రావు అనంత విశ్వంలో అడుగుపెట్టేడు. ఇప్పుడు వెంకట్రావు వేసే ప్రతి అడుగు అతి జాగ్రత్తగా ఉంటుంది. కత్తిమీద నడుస్తున్నట్టుగా ఉంటుంది. చుట్టూ వెయ్యి కళ్ళతో చూసుకుంటూ కథానాయకుడు వెంకట్రావు భయంకరమైన పద్మ ప్యూహంలో ప్రవేశిస్తాడు.

రోడ్లమీద నడిచేటప్పుడు వెంకట్రావు తప్పని సరిగా అనుసరించే ప్రత్యేకమైన నిబంధనలు కొన్ని ఉన్నాయి. వాటిలో మొట్టమొదటిది నిర్ణీతస్థలం అనేది ఏదీ లేకుండా కాళ్ళు ఎటుపోతే అటు వెళ్ళటం రెండవది మెయిన్ రోడ్లమీద నడవకుండా ఉండటం.

పోస్టుబాక్సులను చూసినా, పోస్టు బంట్లో తులను చూసినా వెంకట్రావుకు విపరీతమైన భయం. ఈ భయాన్ని తప్పించుకునే నిమిత్తమే వెంకట్రావు మెయిన్ రోడ్లమీద నడవకుండా ఎప్పుడూ చిన్నచిన్న సందుల్లో నడుస్తూ ఉంటాడు వెంకట్రావు అలా సందుల్లో నడవటానికి, పోస్టుబాక్సులను చూసి భయపడటానికి ఒక ప్రత్యేక కారణంఉంది పోస్టుబాక్సులను చూస్తే వెంకట్రావుకు హఠాత్తుగా తన ఇంటి విషయం గుర్తుకు వస్తుంది. ప్రస్తుతం తనకి

తన తల్లిదండ్రులకి ఉన్న సంబంధం పోస్టు బాక్సు సంబంధం మాత్రమే. ఇక్కడా అక్కడా అతి కష్టంమీద తన ఆచూకీ ఆరా పీసి అప్పుడప్పుడు వాళ్ల నాన్న ఉత్తరం రాలిస్తూ ఉంటాడు ఆ ఉత్తరాలు చూస్తే చాలు వెంకట్రావు నిలువెల్లా గజగజా వణికిపోతాడు తానొక మహా నేరస్థుడులాగ క్రుంగిపోతాడు. కథానాయకుడు వెంకట్రావు ఇల్లు విడిచి పెట్టి బెడ్డిళ్ళయింది. జీవితంలో ఇటువంటి సందఘటన ఒహటి జరుగుతుందని వెంకట్రావు కలలో కూడా ఎన్నడూ అనుకోలేదు. “మా అబ్బాయి సరస్వతీ ప్రసన్నుడు. పెరిగి పెద్దవాడై కుటుంబానికి పేరు ప్రఖ్యాతులు తీసుకువస్తాడు,” అనేవారు వెంకట్రావు తల్లిదండ్రీ వెంకట్రావు కూడా అది నిజమేనని నమ్మేవాడు వాళ్ళ ఆశీర్వచనం ప్రకారం అలాగే జరుగుతుందనీ అనుకునేవాడు అదే విధంగా కలలు కంటూ ఉండేవాడు. వున్నకాలో తన ప్రపంచం ఆనుకుని ఒక్క ఏడాది కూడా తప్పకుండా ప్రతి పరీక్షా ప్యాసయి బి ఏ. దాకా వచ్చాడు మొదటి సంవత్సరం పూర్తయిపోయింది. వెంకట్రావు జీవితం అంత వరకూ సక్రమంగానే సాగిపోయింది. ఇక ఒక్క ఏడాది గడిస్తే ఆయుధ పాణుడై వెంకట్రావు ప్రపంచం మీదకు దండయాత్రకు బైల్లేరుతాడు. తన తెలివి తేటలకు మెచ్చి భగవంతుడు పెద్ద ఉద్యోగం వచ్చేదారి చూపిస్తాడు. దాంతో తన స్వప్నం ఫలిస్తుంది ఇతరులు తనమీద పెట్టుకున్న ఆశ ఫలిస్తుంది.

కాని అటువంటిదేమీ జరుగలేదు. అందుకు కారకుడు ఒకవిధంగా వెంకట్రావే ఐనప్పటికీ ఆ నేరం అతనిమీద మోవటానికి వీల్లేదు. జీవితంలో ఎప్పుడు ఏ క్షణం ఎలా పరిణమిస్తుందో ఎవరూ చెప్పలేదు. వెంకట్రావు రెండవ సంవత్సరం పరీక్షలకు వెళ్ళలేదు. అంతే, అందుకు కారణం ఏమో, ఎందుకు వెళ్ళలేదో అతనికే తెలియదు. పరీక్షలు మర్నాడనగా అంతవరకూ చిట్టచివరి క్షణంవరకూ వెంకట్రావు అందు నిమిత్తమై సన్నద్ధుడౌతూనే ఉన్నాడు. కాని తీరా రావలసిన క్షణం వచ్చేసరికి వెంకట్రావు

నిశ్చయం మారిపోయింది. అతని శిరస్సులో హఠాత్తుగా భయంకరమైన తుఫాను ప్రారంభమయింది కోటానుకోట్ల ఆలోచనలు హెయారు గాలిలో జుట్టు విరబోసుకున్న చెట్లలాగా భయంకర నాట్యంజేస్తూ కోటానుకోట్ల ఆలోచనలు. ఆ ఆలోచనల తుఫానులో పడి వెంకట్రావు ఎక్కడికో కొట్టుకుపోయాడు. వెంకట్రావు జీవితం పూర్తిగా మారిపోయింది. గతం అనేది పూర్తిగా అతని జీవితంనుంచి తుడిచిపెట్టబడింది

ఆ క్షణంనుంచి వెంకట్రావు మరొక వెంకట్రావు అది వెంకట్రావు మరొక జన్మ జీవితంలో ప్రతివ్యక్తిని కూడా హఠాత్తుగా ఏదో ఒక క్షణంలో ఇటువంటి తుఫాను ఎదుర్కొని ఉంటుంది ఒక ప్రపంచంనుంచి మరొక ప్రపంచంలోకి వెళ్లటానికి దోవ అది. పిరికి వాళ్లు దానినుంచి తప్పకుంటారు ధైర్యవంతులు అందులోపడి కొట్టుకుపోతారు. వర్యసానం తెలుసుకునేనాకా దాన్ని వదలరు.

ప్రస్తుతం వెంకట్రావు అదే తుఫానులో ఇంకా ప్రయాణం చేస్తున్నాడు ఎక్కడో ఎప్పుడో అంటిమ క్షణంలో ఏదో చిన్న వెలుగు కనపడవచ్చు కనపడక పోవచ్చు. ఆ వెలుగు చూడకుండానే వెంకట్రావు హఠాత్తుగా చీకట్లో అంతర్ధానం కావచ్చు ఐతేనే ఆ చీకటి వెలుగు ఔతుంది కాని జరగబోయే ఆ పరిణామం వెంకట్రావుకు తెలియదు వెంకట్రావు దేన్నీ ఆశించటంలేదు కేవలం ఒక సాహసికుడుగా మాత్రమే తుఫానులో ప్రయాణం చేస్తున్నాడు తుఫాను భీభత్సాన్ని ఆనందిస్తూ నడుస్తున్నాడు మధ్యమధ్య తలక్రిందులై పిల్లియొగ్గలు వేస్తూన్నాడు ఆ దృశ్యం చూసేవాళ్లకు చాలా వింతగా ఉంటుంది వెంకట్రావుకు మతిపోయిందేమో అనిపిస్తుంది అటువంటి సందర్భాలలోనే వెంకట్రావు విదూషకుడిలా మారిపోతాడు. ఏం చెయ్యటానికి తెలియక చెయ్యరాని కోతి చేష్టలన్నీ చేస్తాడు

ఎంత సాహసించి తుఫానులో ప్రయాణాలు చేయటానికి తలపడినప్పటికీ ఇటీవల బయల్దేరిన యాత్రికుడు కనుక వెంకట్రావుకు ఇంకా

పరివక్లదశ రాలేదు వెంకట్రావు మనస్సు ఇంకా హిమవర్షతంలా మారలేదు. అంచేతనే ఇతరులు తన్ను చూసి నవ్వుతున్నప్పుడు వెంకట్రావు బాధపడకుండా ఉండలేకపోతున్నాడు. ఆచ్ఛాదన లేకుండా ప్రపంచంలో అడుగుపెట్టలేక పోతున్నాడు. పోస్తుబాక్సులను చూసి భయపడడానికూడా అదేకారణం.

ప్రస్తుతం వెంకట్రావు నడుస్తున్న సందులో పోస్తుబాక్సు లేమీలేవు వెంకట్రావు ఉత్సాహంగా నడుస్తున్నాడు. ఇవాళ తనముఖం మందారపువ్వులా కనపడిందన్న సంతోషం అతని ఉత్సాహాన్ని మరింత అధికతరం చేస్తూ ఉంది. ఇవాళ చాలా మంచిరోజు ఆశ్చర్య దేవత అడుగుడుగునా సాక్షాత్కరిస్తుంది. కనివినీ ఎరగని ఆశ్చర్య సంఘటన జరిగి తీరుతుంది వెంకట్రావు అదే ఆలోచనల మధ్య ఊపిరి నల్చుకుండా నడుస్తున్నాడు.

సందు చిట్టచివరికి వచ్చింది ఆ సందు దాటి మరో సందులో ప్రవేశించబోతున్నాడు. అంతలోనే జరిగింది ఎదురుచూస్తున్న సంఘటన. సందు చిట్టచివర ఒక చిన్న డాబా ఒంటిముందు అవ్వడే దిగివచ్చిన ఆకాశకన్యకలాగ అందమైన ఒక అమ్మాయి నవ్వుతూ నిలబడివుంది చామనచాయ శిరీరం గులాబీరంగు పరికిణీ కట్టుకుని, మల్లెపువ్వుల జాకెట్టు తొడుక్కుని పైన ఊదారంగు చోణీ వేసుకుని నవ్వుతూ నిలబడివుంది

వెంకట్రావు తనకళ్లు తానే నమ్మలేక పోయాడు. జీవితంలో మళ్ళీ ఈ అమ్మాయి కళ్లపడుతుందని కలలోకూడా అనుకోలేదు. అటువంటిది ఈ రోజున ఈమె హఠాత్తుగా ఇక్కడ సాక్షాత్కరించింది తప్పిపోయిన మధురానుభూతి మళ్ళీ ఈ నాడు అతనిలో ప్రవేశించింది

ఎప్పుడో అయిదేళ్లక్రితం జరిగిన సంఘటన. జీవితం అనేమాటకు వెంకట్రావు అవ్వడే వర్ణక్రమం నేర్చుకుంటూ ఉన్నాడు. ప్రపంచంలో స్వంతకాళ్లమీద నిలబడటం అనే విద్యను వెంకట్రావు అవ్వడే తర్ఫీదు పొందుతున్నాడు. ఆ రోజులలో వెంకట్రావు ఇంకా

అవరివకవ్య దశలలోనే ఉన్న అక్షరం. ఒకనాక మహానగరంలో ఒకరోజు సాయంత్రం వేళ వెంకట్రావు ఒంటరిగా ఎలక్ట్రిక్ స్తంభాల క్రింద నడుస్తూ ఉన్నప్పుడు ఈ అమ్మాయిని చూడటం తటస్థపడింది. చేత పుస్తకాలు వట్టు కుని తల వాలుకుని సిగ్గవడుతూ అమాయకంగా రోడ్డు ప్రక్కన నడిచి వెళ్ళిపోయింది

భగవంతుని సృష్టిలో అయస్కాంత పర్యవృత్తాలు మాత్రమే ఉన్నాయి గాని అయస్కాంత వృత్తాలు లేవు. సృష్టిలో నిజంగా అది ఒక లోపమే. ఆ కణంలో వెంకట్రావు ఆ అమ్మాయిని అయస్కాంత వృత్తంతో పోల్చుకున్నాడు. ఒక చిన్న అయస్కాంత వృత్తం తన ప్రక్కగా నడిచి వెళ్ళిపోయినట్టనిపించింది వెంకట్రావుకు ఒక కణంపాటు వెంకట్రావు గజగజా వణికి పోయాడు. గుండె దడదడా కొట్టుకుంది. శిరస్సు పొగలు గ్రక్కింది, మహోద్ధృతమైన ఆ ఆకర్షణ తట్టుకోలేక వెంకట్రావు అక్కడే రోడ్డు మీదనే మూర్ఛపోయాడు వెంకట్రావు జీవితంలో మూర్ఛ అనేది అప్పడే ఆ కణంలోనే ప్రవేశించింది.

నిజానికి ఆ అమ్మాయి మరి అంత విపరీతమైన అందకత్తెకాదు. కాని ఒక విలక్షణమైన అందం ఆమెలో ఉంది. ఆ అందాన్ని మరింత ఇనుమడింప చేస్తూ ముఖంమీద ఛాయా మాత్రంగా కనపడే విషాదరేఖ అదే వెంకట్రావును అనేక విధాల ఆకర్షించింది

ఆ మహానగరంలో ఉన్నంత కాలం వెంకట్రావు ఆమె కోసం తనన్ను చేశాడు. రోజూ సాయంత్రంపూట ఆమె కోసం ఎదురు చూస్తూ ఉండేవాడు. సరిగ్గా ఆరుగంటలకు ఆ అమ్మాయి ఆ దోవన వచ్చేది కన్నెత్తి ఒక్కసారి మాత్రం వెంకట్రావు ముఖంలోకి చూసేది అంతే, ఆ తర్వాత తల వాలుకుని తన దోవన తాను వెళ్ళిపోయేది. ఆ ఒక్క చూపు కోసమే వెంకట్రావు రోజూ ఆమె కోసం ఎదురు చూస్తూ ఉండేవాడు. ఆ చూపులో వ్యక్తమయిన భావాలు మట్టుకు వెంకట్రావుకు ఇంతవరకూ బోధపడలేదు.

అసలు వెంకట్రావుకు ఇప్పటికీ కూడా ఆమె ఎవరో తెలియదు ఆమె వెనక్కాలే నడుస్తూ ఆమెనుగూర్చి వెంకట్రావు పలు విధాలుగా ఊహించుకునేవాడు ఆమె పేరు సరోజ అయి ఉంటుంది. కాదు పొరపాటు ఆమె పేరు వినపడ్డప్పుడు రోడ్డుమీద రొమ్ము విరుచుకు తిరిగే నాగరిక కన్యలు గుర్తుకు వస్తారు. సీత! చాలా చక్కని పేరు. అశోక వృక్షంక్రింద సీత అన్ని విధాలా అనువైన పేరు....ముమ్మాటికీ ఆ అమ్మాయి పేరు సీత అయిఉంటుంది. బహుశా ఆమె కూడా తన కుటుంబంలాంటి కుటుంబంలోనే పుట్టి ఉంటుంది తన తండ్రిలాగే ఆ అమ్మాయి తండ్రి కూడా స్కూలు మాస్టరి ఉద్యోగం చేస్తూ ఉంటాడు లేదా చిన్న సైజు ప్రభుత్వ నౌకరి ఏదో చేస్తూ ఉంటాడు ఆ అమ్మాయి ఉండే ఇల్లు పెంకుటిల్లయి ఉంటుంది అది తప్ప కుండా అద్దె ఇల్లయి ఉంటుంది ఆ ఇంటి వెనక పెరట్లో తులసికోట ఉంటుంది తులసి కోటకు రోజూ సాయంత్రంపూట ఆ అమ్మాయి నీళ్లుపోస్తూ ఉంటుంది తనలాగే ఆ అమ్మాయి కూడా అక్కాచెల్లెళ్ళూ, అన్నలూ, తమ్ములూ, ఎక్కువమంది ఉండి ఉంటారు వాళ్ళ అమ్మ జబ్బుతో మూలుగుతూ మంచంమీద వడి ఉంటుంది ఇంటిల్లిపాదికీ ఆ అమ్మాయి వంటవండి చాకిరిచేసి హైస్కూలుకు వెళ్ళి వస్తూ ఉంటుంది. పిల్లలకు, చదువులూ, పెళ్ళిళ్ళూ పూరిచేయలేక వాళ్ళ నాన్న మనో వ్యధతో క్రుంగి కృశించి ఉంటాడు.

అదే నిజమైతే ఇద్దరి జీవితాలూ కలుసు కునేటందుకు ఆస్కారం ఉంది తను ఆ అమ్మాయిని పెళ్ళిచేసుకోవచ్చు ఒకవేళ ఆ అంచనాలన్నీ నిజం కావేమో? ఐతే ముఖం మీద ఆ విచారరేఖ ఏమిటి? పుట్టుకతోనే వచ్చిన విచారరేఖా అది? ఈ ప్రాపంచిక వ్యవహారాలతో నిమిత్తం లేనిదా అది?

వెంకట్రావు అలాగే పరిపరి విధాల ఊహా గానం చేస్తూ ఆ అమ్మాయిని వెంబడిస్తూ వెళ్ళే వాడు కాని ఒక్కరోజు కూడా ఆ ఉభయలూ ఎదురుబదురుగా నుంచుని ఒకరి ముఖంలోకి

మరొకరు నిర్భయంగా చూసుకోవటం జరగలేదు ఆ ఉభయలూ ఒక్కసారి కూడా మాట్లాడుకోలేదు

చివరకు వెంకట్రావు ఆ మహానగరాన్ని విడిచి హఠాత్తుగా వెళ్ళిపోవలసిన రోజు వచ్చింది.

వెంకట్రావు అనేక మహానగరాలు చూశాడు అనేక నగరాలమీద దండయాత్ర చేశాడు ఒక నగరం తర్వాత మరొక నగరం ఏ నగరంలో ఎన్నాళ్లు ఉండటం జరుగుతోందో అతనికి తెలియదు. హఠాత్తుగా అర్ధరాత్రి ఒక నగరం విడిచి మరొక నగరం జేరుకుంటాడు ఈ ఐదేళ్లలోనూ వెంకట్రావు జీవితం ఆ విధంగానే సాగుతూ వచ్చింది చిట్టచివరి రోజూ వచ్చేసరికి వెంకట్రావు భయపడిపోయాడు అలా భయపడుతూనే వెంకట్రావు ఒక నిశ్చయం చేసుకున్నాడు ఆ రోజు సాయంత్రం ఆ అమ్మాయిని కలుసుకొని తన మనోగతాభిప్రాయాలన్నీ నిర్భయంగా ఒక్కసారి ఆమె ముందు వెల్లడించాలి. ప్రపంచంలో ప్రేమికుల సంప్రదాయాన్ననుసరించి అందుకు అనుగుణ్యమైన విధానాన్ని అంతకు ముందే వెంకట్రావు ఆచరణలో పెట్టుకుని ఉంచుకున్నాడు ఆరునెలల క్రితం వెంకట్రావు ఒకరోజు అర్ధరాత్రి తెల్లవార్లూ మేల్కొని ఒక ప్రేమలేఖను నృప్తించి ఉంచుకున్నాడు. కాకపోతే ఇంత వరకూ దాన్ని అందజేయటం మట్టుకు జరగలేదు ఈ రోజునైనా ఆ లేఖను ఆమె చేతుల్లో ఉంచాలి నిజానికి వెంకట్రావు ప్రేమలేఖల ఘట్టం చిత్రనిచిత్రమైనది, వెంకట్రావు ఇప్పుడైతే ప్రేమలేఖల గొడవ విని నవ్వుకుంటాడు కాని అప్పుడు ఆ రోజులలో ఆ అమ్మాయిని కలుసుకున్న మొట్టమొదటి రోజునే రాత్రి తెల్లవార్లూ మేల్కొని భయంకరమైన ప్రేమలేఖ ఒకటి వ్రాశాడు. దాన్ని ఆ మర్నాడు ఆ అమ్మాయికి అందజేయాలని అతని ఉద్దేశం. కాని మర్నాడు కాదు, కాదుగదా ఇంతవరకూ కూడా అందజేయలేకపోయాడు రోజూ సాయంత్రంపూట ఆ ప్రేమలేఖను జాగ్రత్తగా మడిచి జేబులో పెట్టుకుని, వెంకట్రావు ఆమెను

అనుసరిస్తూ నడిచి వెళ్ళేవాడు. నాలుగైదు రోజులయేసరికి జేబులో ఉన్న ప్రేమలేఖ నలిగి మాసికలుపడి చిరిగిపోయేది. వెంటనే హుటా హుటా గదికి పరిగెత్తుకుంటూ వెళ్ళి వెంకట్రావు సరికొత్త కాపీ ఒకటి తయారుచేసేవాడు. అదే ప్రేమలేఖను ఉన్నది ఉన్నట్టు పరిశుభ్రమైన మరొక తెల్లని కాగితంమీద జాగ్రత్తగా వ్రాసి జేబులో పెట్టుకుని ఆ అమ్మాయిని అనుసరించి వెళ్ళేవాడు. నాలుగైదు రోజులకే ఆ లేఖ మళ్ళీ మాసిపోయేది వెంటనే వెంకట్రావు మళ్ళీ మరొక కాపీ తయారు చేసేవాడు అలా ఆధమం ఆరవైసార్లయినా కాపీ తీసి ఉంటాడు కాని అదిమాత్రం ఆ అమ్మాయికి అందలేదు ఆ ప్రేమలేఖ తాలూకు చిత్తు ప్రతి ఒకటి వెంకట్రావు దగ్గర ఇంకా ఇప్పటికీ కూడా ఉంది

చిట్టచివరి రోజున వెంకట్రావు ఆమెకోసం ఎదురుచూశాడు కాని ఆ అమ్మాయి రాలేదు. బరువెక్కిన హృదయంతో ఆ రోజు రాత్రే వెంకట్రావు ఆ మహానగరాన్ని విడిచి వెళ్ళిపోయాడు. తర్వాత మళ్ళీ ఆ అమ్మాయి ఈ నాటికీ ఇక్కడ కనపడింది.

వెంకట్రావు ఇంకా ఆక్కడే అదే సందులో యథాప్రకారం శిలావిగ్రహంలాగా నిలబడి ఉన్నాడు

ఆ అమ్మాయి ఇంకా గుమ్మంలోనే నిలబడి ఉంది. ఆమె ఇప్పుడు బాగా మారిపోయింది. వెనుకటికంటే కొంచెం పెద్దదయింది ఆ రోజులలో కనపడే అమాయకత్వం ఇప్పుడు ఆమెలో లేదు. కాని ముఖంమీద విచారరేఖ అలాగే ఉంది. బహుశా ఆమెకు పెళ్ళయి ఉంటుంది. ఇది అత్తవారి ఇల్లయి ఉంటుంది. భర్త మంచి ఉద్యోగం చేస్తూ ఉంటాడు.

వెంకట్రావు ఇంకా అలాగే ఆలోచిస్తూ నిలబడి ఉన్నాడు. ఆ అమ్మాయి ఒక్కసారి అతన్ని చూసి నవ్వింది. భయంకరమైన విషాద గీతం ఒకటి వికసించినట్టుగా ఉంది ఆ నవ్వు ఇంతలో ఇంట్లోనుంచి పిలుపు వినపడింది ఆ అమ్మాయి లోపలికి వెళ్ళిపోయింది. మళ్ళీ ఆమె కనపడకపోవచ్చు కాని వెంక

ట్రావు ఇప్పుడు నిరాశలోపడి క్రుంగిపోయే మనిషికాదు. జీవితంలో మళ్ళీ ఒకసారి ఆమె కనవడింది. అంతే చాలు ఆ జ్ఞాపకం ఒక్కటే చాలు. అదే సంతృప్తితో వెంకట్రావు అక్కడ నుంచి కదిలాడు.

కాని మరుక్షణం వివరీతమైన దుఃఖం అతన్ని ఆవరించింది. వెంకట్రావు ఒక్క

అడుగు కూడా ముందుకు వేయలేకపోయాడు వెనక్కి తిరిగి వెంకట్రావు గబగబా గదికి వెళ్ళిపోయాడు. గదిలో ప్రవేశించి పసిపిల్లవాడి లాగ ఒక్కపెట్టున బోరున ఏడ్చాడు

జీవితంలో వెంకట్రావు ఏడ్వటం అదే మొట్టమొదటిసారి.

(ఇంకా ఉంది)

కలగూరగంప కలయికలు

ఎన్నికల పోత్తులు - ప్రతిపక్షాలు

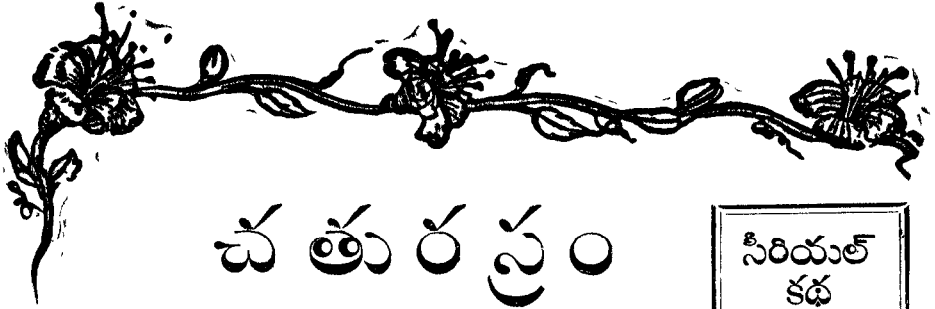
వి. యన్. ఆచార్య

ఎన్నికల జ్వరం తీవ్రంగా వ్యాపించేసరికి వివిధ రాజకీయ పక్షాలలో సంచలనం బయలుదేరింది ఇంతదాకా నిద్రపోతూవున్న పార్టీలు, వ్యక్తులు, వార్షిక సభలూ జరుపు కుంటూ ఎన్నికల పోత్తులు, లేదా ఎన్నికల్లో సర్దుబాట్లు గురించి వత్రికల్లో వార్తలు నింపే స్తున్నారు. కాని ఈ అలజడిలో ఏదో అసహజత్వం, కృత్రిమ ప్రయత్నాలు బాగా ద్యోతక మవుతూ వున్నాయి. 1952లో జరిగిన ప్రథమ ఎన్నికలనాటి వాతావరణం వ్యాపింప జేయడానికి ఎన్ని ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నా ప్రజల్లో ఏమీ సంచలనం కనిపించడం లేదు. దేశంలో మేథావులూ, మధ్యతరగతివారూ అధికారంలో వున్న పార్టీకి ఎలాంటి ప్రతిఘటనా కనిపించనందుకు బాధపడుతున్నారు. సామాన్య ప్రజలు ఎలాగూ కాంగ్రెసు అధికారంలోకి రాక తప్పదన్న నమ్మకంతో ఈ ఎన్నికలను గురించి ఏమీ ఆలోచించడం లేదు పోతే ఇక ఈ ఎన్నికలవట్ట అత్యాసక్తి ప్రదర్శిస్తున్న వారు టిక్కెట్టులకోసం తావత్రయపడుతున్న వారూ, వారి అనుయాయులూ, బంధుమిత్రులూ మాత్రమే!

అసియాలో ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థ మను

గడకే ప్రత్యక్ష సవాలుగా ఇండియాలో మొట్టమొదటి జనరల్ ఎన్నికల విజయం, దాని ఫలితాలవట్ట ప్రపంచప్రజలు ఆసక్తితో ఎదురు చూచారు. ఈ నాడు ఐదేళ్ల తరువాత, రెండవ ఎన్నికలనాటికి దాన్ని గురించి ఆలోచించే నాథుడు లేదు ఇందుకు చారిత్రకమైన కారణాలు ఉన్నాయని అధికారంలో వున్న పార్టీ వారూ వారి అనుయాయులూ సమర్థించుకుని జబ్బలు చరుచుకున్నప్పటికీ ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థయొక్క ఆరోగ్యకరమైన అభివృద్ధివట్ట ఆసక్తివున్నవారెవ్వరైనా నేటి ఎన్నికల వట్ట భారత ప్రజల్లో కనిపిస్తున్న నిరుత్సాహంలో దేశపు రాజకీయ జీవితంలోనే కనిపిస్తున్న ఒక జాడ్యం (Cancer) గ్రహించగలుగుతారు. అదే నేటి రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థిక వ్యవస్థల్లో రోజూరోజూకూ నశించిపోతున్న ప్రతిఘటనా శక్తి (Element of Opposition) అన్ని రకాల ప్రతిఘటనల్నీ అణచిపారవేస్తూ దేశంలో పెరిగిపోతున్న వ్యక్తిత్వపు నియంతృత్వం (Dictatorship of the individual) ఏ రంగంలోనూ వ్యక్తిత్వపు ఛాయలు బలీయంగా పాతుకొని సైద్ధాంతిక వివేచనా శక్తికి, ఆలోచనకూ అంతరాయం కలిగిస్తున్న మత్తు మందు.

చతురస్రం

సీరియల్
కథ

[అజంతా వ్రాసిన మొదటి అధ్యాయం క్రిందటి వారం ప్రచురించాము. ఇది రెండవ అధ్యాయం. రచన శ్రీ వల్లూరి సుబ్రహ్మణ్యం.]

(గత సంచిక తరువాయి)

(2)

అతను ఆదిమ మానవుడన్నా అయిఉండాలి, లేదా రాసున్న తరానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుండాలి. ఈ రెండూ కాకుంటే, నులక మంచలా గజబిజిగావున్న అతని ముఖం అతనికే ఒక్కొక్కనాడు మందారపువ్వులా దేనికి కనిపిస్తుంది?

వెంకట్రావు కన్ను—చతురస్రంలా వున్న అతని గది కిటికీలోనుండి ఎట్టెదురువున్న మొండిగోడల మధ్య నిటారుగా చూస్తుండడం దేనికి? ఆ గోడలు ఎవరు కట్టుకున్నారో వారు లేరు ఇప్పుడు ఇటుకఇటుకకూ మధ్యన దట్టంగాపెట్టిన నున్నంజీరకూడా కనుపించడం లేదు ఆ నాలుగే నాలుగు గోడలమధ్య—తూరుపుదిక్కు గోడ మధ్యనుంచి ఇటుకలు కూలడం ప్రారంభమై వుంటుంది.

అక్కడే సింహద్వారం ఉండొచ్చు. ఆ పడిపోయిన గోడ—అక్కడ కుడి ఎడమల చీలి, నెరియలు పడి అర్ధవర్తులాలవలె కనుపిస్తున్నది. మధ్యలో ఏవో గదులున్నట్టే ఆనవాళ్లు పొడకట్టుతున్నాయి. దశదశాబ్దాల క్రితం గది కొక పోలీసా, గజదొంగో అక్కడ మకాంచేసి వుంటారు. కాకుంటే ఒక 'కలిగినవాడు' గదికో ఇల్లాలును కట్టుకొని అక్కడ కాపురం

చేసి వుండొచ్చు ఏమైనా ఆ మొండిగోడల వాలకంచూస్తే—అణచివేయబడిన ఒక ఉదంతాన్ని సవిస్తరంగా చెప్పడానికి అవి నోళ్ళు తెరుచుకుంటున్నట్టున్నాయి.

వెంకట్రావు చూపు — లోతుకుపోయిన ఆ నీలికళ్ళ వందమైళ్ళ దూరానవున్న ఏదో పెద్ద నల్లటి మ్రోడుమీద, విడిది దిగినట్టువున్న పచ్చటికొమ్మల అయస్కాంత వృక్షాన్ని, ఆ చెట్టు చిటారుకొమ్మమీద కుప్పిగంతులువేస్తూ ముద్దొస్తున్న మర్కటాన్ని చూస్తున్నట్టుంది నిద్రలేచి లేవడంతో కాలక్యత్యాలు ముగించుకొన్నాడు కిటికీలోనే కూర్చుని పంట్లాం జేబులో నుంచి ఒక కాగితపుబంతిని వెలికి తీశాడు. కొడికట్టిన వేత్తులవలె ఉన్న ఆ అక్షరాలు, బారులు బారులుగా కాటుక కొండలలా కనుపించేసరికి ఏదో పెద్ద అలనటతో ఆ కాయితాన్ని నలుపబోయి, "అమ్మో" అని దిక్కులు దద్దరిల్లేట్లు కేకలేశాడు.

చిత్తుకాయితాల్ని నలిపి పారెయ్యడం, నలుగురి గొంతులు సులిమివెయ్యడం కష్టం. అతను జంతువుకాదు, గడ్డిలా నమిలివెయ్యడానికి

అనానక్తుడు తిరునాళ్ళకుపోయి, పోయిన వాడు పోయినట్టే తిరిగి వచ్చినట్టు — ఆ కాయితపుబంతి వదులొదులుగా ముడిపడివున్న అతని వ్రేళ్ళమధ్య పంజరంలోని చిలుకలాగా ఏదో ఒక్కొక్కవలుకు, పలుకుతున్నది. 'ఇంత భయంకరమైన ప్రేమలేఖ రాసి, మాకు ముక్కు, కళ్ళూ, నోరూ, నాలుకలూ కట్టి — నీ చేత్తో నీవు మమ్మల్ని మా సంకేతాన్ని చేర్చలేక

పోయినావు కనీసం పోస్తుడబ్బాలో పారేసినారెక్కలు కట్టుక పోయేవాళ్ళం....మేము పచ్చపచ్చగా ఆ సంగతులు జ్ఞాపకం చేస్తుంటాము'

కాయితంమీద ప్రతి అక్షరం మాట్లాడుతున్నది ఆకాశ కన్యకలాంటి ఆ అమ్మాయిని- ఆ నిగనిగను అవీ చూచినట్టు - అసలు ఆ ఆ అక్షరాలే గులాబీరంగు పరికిణీ, మల్లెపూల జాకెట్టు, ఊదారంగు వోణీ వేసుకున్నట్టు వెంకట్రావుకు సాక్షాత్కరించాయి. అయినా అవి అక్షరాలన్న స్ఫురణ కలిగించిన విషాదరోదన అతన్ని నఖశిఖవర్యంతం గుడ్డను నులిమేసి ఉతికినట్టు, ఉతకడం మొదలైంది

ప్రతి అక్షరమూ పొగలు క్రక్కుతున్నది కాయితంబంతి బ్రద్దలవుతున్న అగ్నివర్షతంలాగా, బహుళోపంచమి జ్యోత్స్నలాగా భయపెట్టింది. కాదు, అసలు ఆ పొగలుచూస్తుంటే, అతను ప్రయాణంచేస్తున్న రైలు ఇంజనీలా, అవి ధుమధుమ లాడుతున్నాయి

అతను గదిలో, అక్షరాలా నాలుగుగోడల మధ్యన ఉన్నట్టే లేడు మొండిగోడలు, చెట్టు, కొండలు, మిట్టలు, ఊళ్ళూ, టెలిగ్రాఫు స్తంభాలు అన్నీ వరుసగా కదిలిపోతున్నాయి. ఒక్కసారి కళ్ళవిప్పేసరికి. అటూఇటూ జనం, పై వరుసలో పలువులు, పెట్టెలు, బుట్టలు, ఏవేవో కనుపించాయి.

ఇప్పుడు వెంకట్రావు కూర్చున్న రైలుపెట్టె కదిలిపోతున్నది. మాట్లాడుకుంటున్న వారి గొంతులు హెూరుగాలిలో స్పష్టతను కోల్పోతున్నాయి. పాలకోసం ఏడుసున్న పిల్లవాడు తల్లివొళ్ళో నిలవక — ఉగ్రపెడుతున్నాడు వెంకట్రావు ప్రక్కనే ఒక లావుపాటి మనిషి గురకపెడుతూ, తిన్నగా వొరిగి వొరిగి, వెంకట్రావు మీదనే పడబోతున్నాడు. గడ్డం పెరిగి వుంది. అతని కళ్ళజోడుతాడు ముడి వొడులై ముక్కుమీదనుంచి జారి, మీసాలను అంటు కొని అది వ్రేలాడుతున్నది. ఎంత జారినా, అంత లావుమనిషిమీద ఎక్కడో అక్కడ అది చోటు చూచుకో గలదనిపిస్తుంది. ఇంకా

మూడుస్టేషన్లు పోతేనేగాని, వెంకట్రావు దిగవలసిన స్టేషన్ రాదు.

ఈ సారి బండి అగగానే ఒక్కసారి నిల్చుని వొళ్ళ విదలించుకొని కళ్ళజోడు నవరించుకుని పేపర్ కుర్రాణ్ణి పిలిచి ఒక పత్రిక కొన్నాడు. పత్రికకు దబ్బులిచ్చి ఆ పత్రిక అతని చేతిలోకి వచ్చిరాక ముందే ఎదుటిబల్లమీద కూర్చున్న వ్యక్తి “ఒక కాయితం ఇవ్వండి” అన్నాడు. రైలు కదిలింది టీ, కిళ్ళీ, సిగరెట్లు కుర్రాళ్ళ నెత్తిమీది పెట్టెలు పరుగత్తుతున్నాయి

పేపర్ అడిగినాయన మాట వినిపించుకోకుండా వెంకట్రావు దాన్ని విప్పి ముఖానికి అడ్డంగా పెట్టుకొని, రెండుకొనలు రెండు చేతులతో లాగి బిర్రుగా పట్టుకొన్నాడు

పేపర్ అడిగినాయన వెంకట్రావుకు కనుపించడు వాళ్ళిద్దరి మధ్యన పత్రిక గోడ కట్టినట్టున్నది. అయితే ఆయన మాత్రం కొంగలా వొంగి పైకి కనుపిస్తున్న ఆ రెండు పేజీల్లో ఏ మూలన్నా వారఫలాలు ఉన్నాయేమోనని రిక్కించి చూస్తున్నాడు కొంచెం కొత్తవాళ్ళ రావడంతో బల్లమీద వొత్తిడి ఎక్కువై-ఆ పెద్ద మనిషి మళ్ళీ కొంచెం వెనక్కు అవీనరానికి తగ్గట్టు గట్టిగా అనుకొని, అటూ ఇటూ వొత్తుకుని కూర్చుని “ఈ పెట్టె కాకుంటే ఇంకో పెట్టె కనుపించడం లేదా వీళ్ళకు” అని వినుకొన్నాడు. నెట్టుక కూర్చోవడం అనాగరక లక్షణం, అంటూ తను ఇటూఅటూ కోర్చున్న వారిని నెట్టి కూర్చున్నాడు

అతనికి ప్రక్కగా కూర్చున్న వ్యక్తి “మీరు వారఫలాలు చూస్తుంటారా?” అన్నాడు.

“అవునండీ. కొన్ని దాఖలాలు చూచుకుంటే వాటిని కాదనలేకపోతున్నాను?”

“వాటి బలం మన నమ్మకంలో వుంది కాని, వాటిల్లో ఏమున్నదండీ?” అంటూ కొంచెం మధ్యవయస్కుడు పెదిమ విరిచాడు. ఈయనకు పెద్దగ రేగిన జుట్టూ, మూతలున్న జేబు చొక్కా, నల్లని నిక్కరూ ఉన్నాయి. ప్రక్కవాళ్ళను వొత్తిడిపెట్టడం దేనికని, దగ్గర స్టేషన్లోనే దిగిపోతున్నానని కిటికీ తలుపు పట్టుకొని నిల్చున్నాడు.

వెంకట్రావు కాయితాన్ని నిటారుగా ఒక్క మడతకూడా లాగి గోడకట్టుకున్నట్టు పట్టుకొన్నాడు. ప్రక్కచూపు చూస్తున్న పెద్దమనిషి విస్తుపోతూ—వెంకట్రావును పరీక్షగా చూస్తున్నాడు. నిల్చున్న పెద్దమనిషికి ఎదురుగా ఒక లావుపాటి పెద్దమనిషి కూర్చున్నాడు. చాలా హుందాగా కనుపడుతున్నాడు; షేర్వాణి, చేతివుంగరాన్ని బట్టిచూస్తే—హరాత్తుగా నూనె వర్ణకంలో చెయ్యి తిరిగినవాడనిపిస్తుంది; కాని అతను “ఘరానా జనం” అన్న చిత్రాన్ని గురించి తర్కిస్తున్నాడు. నిల్చున్నాయన ఆయన సంభాషణను వింటూ—వాళ్ళ రామారంలో—“అకలి” చిత్రపు “ఔట్ డోర్” మాటింగ్స్ కు - “జగతీ” వారు వచ్చినప్పుడు అతనిచ్చిన సలహాలను పాటించని మూలన ఆ పిక్చర్ దెబ్బతిన్న వైనం చెబుతున్నాడు. బిచ్చగాడి చేతిలోని “బొచ్చె” హరాత్తుగా చేజారిపడి పగలిపోవడం చూపడంకంటే, బిచ్చగాడు తల నేలకు బాదుకొని తునాతునకలవుతున్న ఘట్టం చూపిస్తే - బాగా కలెక్టర్ వస్తుందన్నట్టు. షేర్వాణి వేసుకున్న పెద్దమనిషి - “అవునండీ మీరు చెప్పిన మాట వాస్తవం అంతటితో బిచ్చగాడు అంతమైతే కథ ఏంకావాలి? ‘కరుణ’కు ఎక్కడన్నా కైమాక్కు, అస్తీ కైమాక్కు చూపాలికదా! ఈ “షాట్” తరువాత ఏమొస్తుందో మనం పిక్చర్ తీసేటప్పుడు కథనుబట్టి ఊహించుకుంటాం” అని - అసలు “షాట్స్” ఎట్లా డివైడ్ చేస్తారో, సెట్సుమీద ఎట్లా పని చెయ్యాలో చెప్పకొస్తున్నాడు.

ఒక్క వెంకట్రావు తప్ప - రెలు పెట్టెలో ముందు వరుసలో కూర్చున్నవాళ్ళంతా ఆయన వంక నగారవంగా చూస్తున్నారు ఆ పెట్టెలో కొందరు సినిమా చూడని అభాగ్యులూ లేకపోలేదు; సినిమాలు చూచినా, వాటిని తియ్యడంలోని విశేషాలు ఎరిగినవాండ్లు ఆ బండ్లో లేరు, అందుకే ఆయన వాళ్ళను ఆకర్షించాడు. ఒక రైతే ఆ చిత్ర వ్యాఖ్యాత వంక తడేక దృష్టితో చూచి, చూచి—“మిమ్మల్ని ఎక్కడో చూచినట్టుంది” అన్నాడు

“మొన్న రిలీజ్ అయిన పిక్చర్లో చూచి వుంటారు; ఆ కొట్టుకున్నవాళ్ళలో కొట్టాట సీన్లో ప్రవేశించి, నాయకుణ్ణి ప్రతినాయకుణ్ణి విడదీస్తాను” అన్నాడు.

వింటున్నాయన ఏమీ అనలేదుగాని, ఇంకొకడు అప్పటికప్పుటికి ఆ ప్రసంగంలో తలదూర్చి—“నిజంగా, కొట్టాటలు పాడుగవకుండా విడదీసినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు అర్పించాలన్నాడు. అతనిది దాటిపోయిన స్టేషనుకు ప్రక్కనేవున్న దావులూరు. గత మాసంలో ఆ వూళ్ళో ఇద్దరు పాలేళ్ళ పాలంగట్టున గుడ్డుకుంటుంటే అతను అడ్డం పోయిన నేరానికి, ఒక దెబ్బ గూడమీద తగిలి విరిగిపోయిందట. ఆ గూడను అతను అందరికీ చూపించాడు. “అయ్యో పాపం” అన్నట్టు పెద్దమనిషి అందరి వక్షన జాలిని వెలిబుచ్చాడు

నిల్చున్నాయన - ‘ఆ గ్రామీణుని “ఎక్కడికి పోకడ?” అని ప్రశ్నించాడు అతను ‘పట్నం’ అని సమాధానమిచ్చాడు ఒక్క క్షణం అగి అతను కొంచెం నిల్చున్నాయనను వొత్తుక కూర్చోమని చోటు యిచ్చి, ఎదురుగావున్న పెద్ద మనిషికి బొడ్డోనుంచి ఒక కాయితం తీసి చూపినూ, “ఈ అడ్రసు తమకు గురైనా అండీ?” అన్నాడు

పెద్దమనిషి—“ఓ” అంటూ, “అవును, ఫిల్ము నిర్మాత కృష్ణమూర్తిగారా? మాకు తెలుసు ఊరితో మీకేం పని?... ”

గ్రామీణుడు గొంతు నవరించుకొని, “ఈ మధ్య మావూరు వొచ్చి పదివేలు నా దగ్గర పట్టుకెళ్ళారండీ, ఇంకా వంపలేదు. ఇదిగో పంపుతానన్నాడు పెద్దమనిషి!” అన్నాడు.

ఎందుకో ఆయన ముఖం వివర్ణమైపోయింది, వింటుండగానే

కృష్ణమూర్తిగారి పిక్చర్ కే వీరు “పాటలూ, మాటలూ” వ్రాయను పట్నం పోతున్నారు, కాశీకిపోతూ పిల్లని చంకన బెట్టుకపోయినట్టు ఈ శనిగ్రహాన్ని దేనికీ తగిలించుకున్నానా అని ఆయన కొంచెం వివర్ణుడైనాడు.

కొంచెం ధైర్యం తెచ్చుకొని పెద్దమనిషి “నరేలెండి, ప్రక్క వరువుల పెట్టెలో మా

అడవాళ్లు వస్తున్నారు. ప్లేషన్ రాగానే వాళ్లను దించి వస్తాను. మీకు వార్ని కలుపుతా లెండి. ఖంగారు పడకండి" అని జవాబుచెప్పి, ఒక్కసారి షేర్వాణి చెరుగుతో ముఖాన్ని వినురుకొని నల్లదాల కళ్ళజోడు సర్దుకుని కూర్చున్నాడు వెంకట్రావు నీళ్ల ఉవరితలాన్ని చూడని చేవలాగా ఆర్ణవంలో అట్టుడుగున ప్రయాణం చేస్తున్నాడు. అతనికి ఎవరితోనూ నిమిత్తం లేదు; అతను ఆ నగరానికి మాత్రం పోవాలని పించి వెళ్లుతున్నాడు భీకరమైన తుఫానులో కొట్టుకొచ్చే ఎండుటాకులా ఎగిరివచ్చి, ముఖ్య పట్టణపు మొగసాల దేవిడిమీద పట్టలా వాలాడు అంతే! అంతే. వెంకట్రావు ఆ ప్లేషన్లో దిగాడు. ఇంతపెద్ద పట్టణంలో అతను ఎక్కడ దిగాలోనన్న ప్రశ్నతో బాధపడలేదు!

ఎప్పుడూ ఎక్కడ దిగాలోనన్న సంకేతం చూచుకొని అతను దిగలేదు; అతని బూట్లు మాత్రం ఎరగా, లావుగా, నిగనిగలాడుతూ, దార్లు పసికట్టి, వాటంతట అవే ఎక్కడికి పోవాలో అక్కడికి, అవి నిశ్చయించుకొన్న చోటికి తీసుకుపోతుంటాయి. వెంకట్రావు కొను కున్న పేపర్ తప్ప, అతనికి ఏ సామానుమోతా లేదు! ఒక్కసారి తలుపుతీస్తే గుంపులు గుంపు లుగా సామాన్లతో, సంభారాలతో దిగుతున్న జనంలోనుంచి, శరంలాగా దూసుకుంటూ దిగి పొయ్యాడు ఒక పెద్దమనిషి గాడుగుకర్ర అతని కణతకు కొట్టుకున్నా-అతను లెక్క చెయ్యలేదు!

దిగి దిగడంతోటే మెయిన్ రోడ్డు తప్పించాడు, తారురోడ్డు ప్రక్కనుంచి పోతుండగా, కప్పరకప్పర చీకట్లు క్రమ్ముకొస్తున్నాయి. చీకటి జడలు విరబోసుకుంటుంటే అతనికి చికాకు వేసింది, రాత్రికి.

"బాబ్ డి హాయిర్" చేయిస్తే ఎంత బాగుంటుంది? అనుకున్నాడు

అంతలో రోడ్డు ప్రక్కని విద్యుద్దీపాలు వరుసగా వెలిగాయి.

అతనికి నవ్వువచ్చింది. ఒక్కడు. ఒక్కడే ఒక్కడు ఆ వీధిలో నిల్చుని దీపాల బారుని చూచి చిరునవ్వు నవ్వుకున్నాడు. రెండడు

గులు దాటేసరికి "జలజమహల్" బోర్డు కనుపించింది. హెలాటల్లో అట్టే జనం లేరు.

కొంటర్ దగ్గర కూచున్న యజమాని వుంగరాల క్రాపూ, మడతమాయని చొక్కాతో, నిండుగా, పచ్చగా కనుపిస్తున్నాడు. ఆ మెర్క్యూరీ లైటు నిగనిగలో అతని కొంటర్మీది గంట తళతళ లాడుతున్నది. గోడలు, బల్బలు, ఆ కాస్త దాంట్లోనే పరిశుభ్రంగా కనుపిస్తున్నాయి. ఇరకాటం ఎక్కడాలేదు; బజారులో కంటే హెలాటల్లో ఎంతో విరామంగా ఉన్నది యజమాని మాట్లాడకుండా, తలవంచుకుని ఏదో చదువుకుంటున్నాడు బయట ఇద్దరు కుర్రాళ్లు హెలాటల్ ముందర సరసంగా మాట్లాడుకుంటూ నిల్చున్నారు. వెంకట్రావు - పెద్దగా ఎవర్నీ పిలిచి, ఈ నిశ్శబ్ద గంభీర సౌందర్యాన్ని భంగం చెయ్యదలుచుకోలేదు హెలాటల్లో అడుగుపెట్టే సరికి అతనికి జననందోహమంతా సద్దమణిగే దాకా, నగరం నిద్రపోయేదాకా ఎక్కడికి పోవాలనిపించలేదు. ఆ వెలుతురు వంక చూస్తూ కూర్చున్నాడు.

బసిన, నిక్కరు వేసుకుని కడిగిన ముత్యం లాగా వధ్నాలుగేళ్ళ కుర్రాడు, "ఎన్నీ కార్లు తెప్పిస్తున్నావురా నాపెళ్ళికి, గోపాల్?" అన్నాడు గోపాల్ బొద్దంకిలా బిళ్ళలా వున్నాడు. అయిదువ్రేళ్లు చూపిస్తూ "అయిదురా నాలుగు-ఒకటి అనుమానంగా ఉంది-కనీసం నాలుగు కార్లన్నా తెప్పిస్తా"నన్నాడు.

"నీ మొహం ఈ పూళ్ళో గవర్నర్ కు తప్ప ఎవరికి పెద్దకారు లేదు మొన్న ముఖ్యవట్టు మని కొత్తరోడ్డు వేశాక దాంట్లో గవర్నర్ గారి మనుషుడుపోతుంటే దాన్ని చూశాను. ఎప్పుడన్నా డ్రైవింగ్ నేర్చుకొని, అట్లాంటి కారన్నా కొనేది లేకున్నా ఎక్కి తీరాలనిపిస్తున్నది" అంటున్నాడు

ఇంతలో స్రావ్రయటర్ గంటకొట్టాడు "ఇవ్వాళ మన "జలజ"లు ఎన్ని అమ్మివచ్చావురా బుధూ!" అని తల ఎత్తుకుండా ప్రశ్నిస్తుంటే "పది పోయినయ్ సారీ! పైసలు అమ్మగారి కిచ్చాను సారీ" అంటూ ముత్యం లాంటి ఆ పిల్లవాడు లోపలికి గంతేశాడు.

హఠాత్తుగా వాడు వెంకట్రావును చూచి—
 చూచి చూడటంతోటే “ఏం కావాలి సార్? టీ. కాఫీ....” అని ప్రశ్నిస్తూ దగ్గరకొచ్చాడు. వెంకట్రావుకు వాడి బూర బుగ్గలూ, ఉత్సాహం చూచేసరికి మనస్సు పాలకడలైపోయింది. అతను కాలర్ దులుపుకుంటూ వాడివంక ఒక్క సారి ప్రక్కచూపు చూచి, “కాఫీ వట్టుకరా!” అన్నాడు.

ప్రావయిటర్ డబ్బు లెఖ్కులో నిమగ్నమై అణాకానులు అణాల డబ్బీలో, బేడ కానులు బేడల డబ్బీలో వేస్తున్నాడు.

కుర్రాడు కాఫీ వట్టుకొచ్చాడు వెంకట్రావు “నీవు వత్రికలు అమ్ముతావా?” అన్నాడు.

కుర్రాడు “మా రంగనాథంగారి వత్రికే “జలజ” ఇక్కడ అమ్ముతాం సార్. కథలు బాగా ఉంటాయి” అన్నాడు.

వెంకట్రావు వత్రికను తెప్పించుకొని ఆమూలాగ్రం చూస్తూ రాత్రి తొమ్మిదింటిదాకా గడిపాడు. దానివైనం చూస్తే పరిశోధక కథల వత్రికనీ, నెలనెలా వస్తున్నదనీ, కార్యాలయం ఈ హోటల్ పై అంతస్తులోనే వుందనీ తేల్చుకున్నాడు.

మర్నాటి రాత్రి తొమ్మిది కొట్టేసరికి వెంకట్రావు ఆ వత్రికలో సహాయ సంపాదకుడైనాడు బుద్ధు అతనికి కాఫీ, కాయితాలూ, అందిస్తున్నాడు.

వెంకట్రావుకు ఎట్లా ఉద్యోగం వచ్చింది, నిరుద్యోగ సమస్య ఇంత భీకరంగా ఉంటే? అని మీరడుగవచ్చు. ఎట్లా ఉద్యోగం వస్తుందో వెంకట్రావు చెప్పలేడు. వత్రిక గది ప్రక్కనే యజమాని శయ్యాగృహం ఉంటుంది. దానికి ప్రక్కగా అతిథి అభ్యాగతులకు ఒక గది వుంది; వచ్చిపోయ్యే రసయితలతో శ్రీ రంగనాథం అక్కడే మాట్లాడి వంపిస్తుంటాడు వెంకట్రావు కూర్చున్న బల్లకు ప్రక్కనే తలుపులు తేని వాకిలి ఒకటుంది. డోర్ కర్రెన్ వెయ్యకపోతే మెట్లకు ఎదురుగా వున్న అద్దం లోంచి పైకి ఎవరు వస్తున్నారో, పోతున్నారో అంతా కనిపెట్టుతుండొచ్చు, ప్రక్కచూపుచూచి.

ఈ రోజు రెండు మూడుసార్లు అద్దంలో సాయంత్రం ఒక చక్కటి నర్సు, కను ముక్కు తీరు ఇట్లాంటిదని వర్ణించలేనంత సుందరి, తెల్లటి గాను వేసుకొని మెళ్ళో వంటివరుస గొలుసుతో నిగనిగలాడుతూ, అందాలు వొలుక పోస్తూ మెరుపుతీగలా మిలమిలలాడి, మళ్ళీ కనుపించకుండా మెట్లు దిగిపోవడం వెంకట్రావు చూచాడు! బుద్ధుని మాటమాటలో కదిపిచూస్తే-ఆమె యజమాని భార్య అని తెలుసుకోగలిగాడు వెంకట్రావు ఆమె ఈ వత్రికలో వచ్చే చిత్రాలూ, ఫోటోలు సమకూర్చి పెడుతుందట.

రంగనాథం మాతృభాష ఏమిటోగాని, అతను అన్ని తెలుగు వత్రికలు చూచి, ఈ పంచవర్ణ చిత్రాంచిత పరిశోధక మాసవత్రికను పెట్టి దిగ్విజయంగా నడుపుతున్నాడని తెలుసుకున్నాడు వెంకట్రావు. మనిషి నిండుకుండలా తొణకకుండా సాదరంగా మాట్లాడే స్వభావం కలవాడు. ఆ రాత్రంతా అక్కడే కూర్చుని “అద్దంలో అనువత్రి” అన్న కథ రాశాడు వెంకట్రావు పెద్ద అనువత్రిలో చక్కగా ఫిన్షాయిల్ వాసన వొస్తుంటుంది, ఒక గదిలో కార్ యాక్సిడెంట్ లో దెబ్బతినివచ్చిన పేషెంటును కట్లగట్టి తేచ్చి వడుకోబెడతారు; డాక్టర్లు చూచిపోయిన తర్వాత, వారి బూట్ల గరగర నర్దు మణిగిన తరవాత-రోజాపువ్వు లాటి నర్సు వచ్చి, అతని బెంపరేచర్ చూస్తుంటుంది రోగి హాయిగా వుందని చిరునవ్వు నవ్వుతుంటాడు.

“గాయం త్వరలో మానుతుంది లెండి భయపడకండి” అంటుంటే దెబ్బతగిలిన రోగి రోజాపువ్వు-రోజాలాంటి గాయంలెండి అంటూ చిరునవ్వు నవ్వుతాడు.

రోజాపువ్వు-ఆ చచ్చటి చెట్టుమీద వున్నప్పుడు, ముండ్ల పాత్తిళ్లలో వున్నా-ఘటైన వాసనను విరజిమ్ముతుంటుంది ఆ ఘాటు-అదో రకంగా వుంటుంది. దాని రేకులు అమాయకంగా వుంటాయే కాని, చెట్టుమీద వున్నప్పుడు ఒకరకంగా కనుపిస్తాయి త్రుంచి చేతిలో పెట్టుకున్నప్పుడు ఒక్కొక్కరికి ఒక

రకంగా వాటి ముఖం చూపిస్తాయి. వెన్నెట్లో తెల్లటి చారలతో, ఊదారంగు ఎరువుచొక్కా వేసుకున్నట్టు కనుపిస్తాయి. వాటి రక్తం కాదు, రక్తిమ ఎప్పుడూ ఎర్రగా ఉండదు; పేలి పాలి వాలి రకరకాలుగా ఆ వుప్పు ఆకర్షిస్తుంది. దానిలో ఆకర్షణ వున్నదేకాని, హాయిలేదు. ఆ ఘాటువాసన అంతగా గరళకంఠుడు కూడా భయపెట్టడు

రోజావుప్పు - రోజావుప్పులాంటి గాయమే. అంటూ అట్లా ఎందుకు రాశాను? ఆని ప్రశ్నించుకుంటూ వెంకట్రావు చరచరా మెట్లు దిగిపోయాడు!

వెంకట్రావు మెట్లు దిగుతుండడం-బుద్ధుల చూచాడేకాని - "ఎక్కడి"కని అడగలేదు. వెంకట్రావు రాస్తున్న కథ పూర్తికాలేదు. ★
(ఇంకా ఉంది)

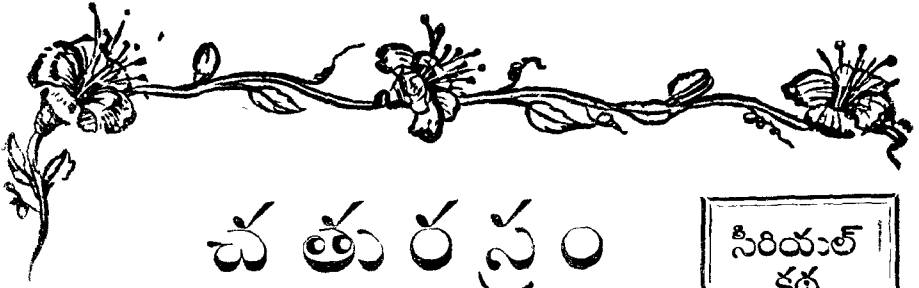
చలికాలపు ఉదయం

మూలం: ఎ. ఎస్. పుష్పిన్

అనుకృతి: శ్రీ శ్రీ

హేమంతం సూర్యకాంతి! ఎంత మంచి దివసం!
 ఇంకా నిద్రపోతావేం? ఇది చక్కని ఉదయం!
 సఖీ! నుభగముఖీ, చాలు సిగులేని మగత
 ఆవలిత మాను, నిదురకనుల తెరువు సుంత!
 ఉత్తర దిగగనం పయి చుక్కలాగ వెలుగుమా!
 ఉత్తర దిక్పభాతశిఖ నెదుర్కొనుము ప్రియతమా!
 నిన్నరాత్రి (నికు తెలుసు) సుడిగాలుల కేకలో
 పొగమంచుల పారలుక్రమ్మె ఆకాశపు రేకుల్లో
 పచ్చని ఒక మచ్చలాగ చందమామ చల్లగా
 భయపెట్టే మబ్బుల్లో ప్రయాణించే మెల్లగా
 పరితాపపు ప్రతిమలాగ ప్రాణ సఖీ నీవు
 కూర్చున్నావుపుడు, ఇప్పుడే? కిటికీ తెరిచి చూడు.
 నీలినీలి సింగికింద రంగు తివాసీ వలెనే
 నీరెండలలో మిలమిలలాడి సాగసులాడి మంచు
 నిందిస్తున్నది: నల్లని వస్తువన్నదే లేదు
 చెట్లు మాత్రమే నల్లగ కాస్తకాస్త కనిపించును,
 పొగమంచుల మడతలలో ఆకుపచ్చ సరుగుచెట్లు
 అల్లవిగో మంచుకింద నది కంటున్నది కలలు
 ప్రాణసఖీ గు రాన్ని జండినీ పిలిపిస్తే
 మరీ మంచుకుకూటా ప్రయాణానికిదే ఆదను.
 పదపోదాం ప్రణయినీ ఉషఃకాల హిమానీ మృదు
 పథాలలో నీవు నేను, గుర్రపు డెక్కల చప్పుడు
 వింటూ, బండి గంటలువింటూ పోదాం పదపద.
 ఎవరులేని ఎవరురాని పొలాలలో తిరుగుదాం
 ఆకురాలి సూన్యమైన అరణ్యాల కరుగుదాం
 నాకెంతో సుఖమిచ్చే నదివొడుకు కదలుదాం.

—("సోవియట్ భూమి" నుండి.)

(3)

(రతన బెల్లంకొండ రామదాసు)

అలా జరుగుతుందని ఎవరూ అనుకోరు కాని సరిగ్గా అలాగే జరిగింది ఒక గుర్రం ఒక మనిషి జీవితాన్ని మార్చడం చాలా విచిత్రమైన విషయమే ఆ గుర్రం పేరు జాన్ జాన్ చాలా చరిత్రగలది తనేకాక తన తండ్రి తాతలు కూడా మెరుపల్లే పరుగెత్తేవారు ఎందరి నుడుటి గీతలో వాటి పరుగులకు మారిపోయాయి వెంకట్రావు గీత "జాన్" పరుగుతో మారింది

పది సంవత్సరాలనుంచి పట్టుమని వదిలూపాయల మొహం చూడని వెంకట్రావు పదినిమిషాల్లో పది లక్షలకు అధికారికావడం లోకానికి ఆశ్చర్యం కలిగించినా అతనికి మాత్రం ఆశ్చర్యం కలిగించలేదు 'కష్టాలు ఎలా వస్తాయో సుఖాలూ అలాగే వస్తాయి మన చేతుల్లో ఏముంది?' అని ఊరుకున్నాడు గంభీరంగా

అన్ని పేపర్లలో తన పేరు పడినప్పుడు, అందరూ తనను కంగ్రాచ్యులేట్ చెయ్యాలని నచ్చినప్పుడు, పాత స్నేహితులు కొత్తప్లాన్తో తయారైనప్పుడు, సలహాలతో సరసాలతో మనుష్యులందరూ తనచుట్టూ మూగినప్పుడు చిరునవ్వునవ్వి మాత్రం ఊరుకున్నాడు వీళ్లు ఇప్పుడూ నన్ను వదిలేట్టలేరు పూర్వం ఒక రకంగా వేటాడారు. ఇప్పుడు మరో రకంగా వేటాడుతున్నారు' అనుకుని ఊరుకున్నాడు. టిన్నర్ పూర్తి చేయించి అందరినీ కరస్పర్స

లతో సాగనంపేసరికి ఇంచుమించు అర్థరాత్రి కావచ్చింది చిట్టచివరి కరస్పర్స వెంకట్రావుకు మృదువుగా పోకింది రెండు సోగకళ్లు అతని వంక తచేకంగా చూచి ఒక మెల్లని స్వరం, "మీరు నన్ను గుర్తించి ఉండరు" అన్నది "కావచ్చు నేను గుర్తించని విషయాలు ఎన్నో ఉన్నాయి" అన్నాడు వెంకట్రావు ఈ మాటకు అమె చిరువెదవి నన్నగా వడికింది కనుజీర కాంచెం ఎరువెక్కింది

"మితో మాట్లాడాలి. ఇలా దయచేస్తారా?" అంటూ మెల్లగావెళ్ళి సోఫాలో కూచుంది

"చాలా రాత్రయింది ఇంక విశ్రాంతి తీసుకుంటే మంచిదను కుంటాను," అన్నాడు వెంకట్రావు మరోవైపుచూస్తూ

"విశ్రాంతి చనిపోయిన వాళ్ళకే" అన్నదామె ఈ మాట వెంట్రావుమీద పిడుగల్లే వడింది మెరపులా వెనక్కు తిరిగి ఒకక్షణం అమెను తీక్షణంగా పరిశీలించి "ఇక మీరు వెళ్ళొచ్చు" అని మేడ మెట్లెక్కిబోయాడు. అమె లేచి వెళ్ళబోతూ ద్వారంవద్ద నిల్చుని "వెళ్ళడానికి నా కబ్బంతరం లేదు. కాని..." అని చరచరా వెళ్ళిపోయింది వెంకట్రావు 'ఉండండి' అనబోయాడు కాని నిభాయించుకుని మేడ మెట్లెక్కి వడకగదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు

ఎదురుగా నిలువుటద్దం వేలాడుతున్నది ఎన్నాళ్లైందో వెంకట్రావు అద్దంలో చూచుకుని! నిశ్చలంగా నిల్చుని అద్దంలో తన ముఖాన్ని చూచుకున్నాడు కళ్ళల్లో అవ్వతే నీడ లేర్పడాయి జుట్టు కొద్దిగా నెరిసింది. ముఖంలో

ముసలితనం మురిసేదలు దింపుతోంది వెంకట్రావుకు భయం కలిగింది. తను చూస్తున్నది తన స్వంత ప్రతిబింబమైనా, అది తనపై జాలిపడుతున్న ఎవరో పితృదేవత పిశాచరూపంలా ఉన్నది. “విశ్రాంతి చనిపోయిన వాళ్ళకే” అని ఆమె అన్న మాటలు అతని చెవుల్లో మారుమోగాయి. ఆ క్షణంలో వెంకట్రావుకు నిజంగా ఈ నృప్తి అంతా ఒక అర్థంలేని కలలా అనిపించింది. “మనిషి ఒక క్షణం జీవిస్తాడు ఈ క్షణిక జీవితంలో ఎన్నో గొడవలు” అనుకున్నాడు వెంకట్రావు

కాని ఈ వేదాంతం అతన్ని సన్యాసిని చెయ్యడానికి మారుగా జీవితాన్ని అనందమయంగా ధ్యంసం చేసుకునే ఒక నిర్లిప్తుణ్ణిగా చేసింది. ఆ రాత్రి వెంకట్రావుకు ఒక భయంకరమైన కలవచ్చింది ఈ ప్రపంచం ఒక పెద్ద కోనేరు ఆ కోనేట్లో త్రిపురములు, నగ్నంగా జలక్రీడ లాడుతున్నారు

వెంకట్రావు నిద్ర లేచేసరికి బాగా ప్రాద్దేశ్యింది పక్కమీద ఆలాగే ఆలోచిస్తూ పడుకున్నాడు మళ్ళీ ‘ఆమె’ జ్ఞాపకం వచ్చింది ఆమెను చూడాలనిపించింది ఆమె ఎడ్రస్ కూడా తీసుకోలేదు నీడలావచ్చి నీడలావెళ్ళిన ఆమె ఎవరైఉంటుంది? వెంకట్రావు ఒత్తిగలి ఒక సిగరెట్ కాల్చుకుని, ‘నా జీవితంలో ఎన్నో నీడలు క్రవేళించాయి ఎన్నో నిష్ఠమించాయి ఇది ఒకటి’ అని ఊరడించుకున్నాడు

సాయంత్రం క్లబ్ తోటలో ఒంటిగా కూచున్నాడు వెంకట్రావు ‘ఒక గేమ్ హెల్ప్ చేసారా?’ అని ఏమరుగా పింగ్‌పాంగ్ బేబిల్ వద్దకు వెళ్ళిందామె వెంకట్రావు బాట్ తీసుకోగానే “మీకు గేమ్ అలవాటేనా?” అన్నది “అలవాటే కాని మీతో ఆడడం అలవాటు లేద”న్నాడు వెంకట్రావు “అయితే అలవాటు చేసి ఓడిస్తాలెండి” అని బంతి విసిరింది వెంకట్రావు బంతి చేతిలో పట్టుకుని వెళ్ళి కూచున్నాడు ఆమె నిరాశతో అతన్ని సమీపించి, “అప్పుడే అటముగించారే?” అన్నది వెంకట్రావు వెళ్ళి కారులో కూచున్నాడు ఆమె కూడా వెళ్ళి వెంకట్రావు పక్కనే కూచుంది

“మీ రెంత్వరకు?” అన్నాడు వెంకట్రావు “మీ రెంత్వరకు?” అన్నదామె.

బీచ్‌లో కారు ఆగడంతోటే, “ఇక్కడ ఆపారే?” అన్నది వెంకట్రావు మానంగా సిగరెట్ కాలుస్తూ కూచున్నాడు. “ఈ బీచ్ అందంగా ఉంటుంది ఇక్కడికి ఎవరూరారు” అన్నది వెంకట్రావు హఠాత్తుగా ఆమెవంక తిరిగి “నీపేరు వద్దకదూ?” అన్నాడు ఆమె కొంచెం కలవరపడి, “నాపేరెలాకనిపెట్టారు?” అన్నది “నిన్ను చూడగానే అదే నీపేరై ఉంటుందనుకున్నాను” అన్నాడు. “మంచి జ్యోతిష్యులే” అని శిరస్సు అతని బుజంమీద వాల్చింది వెంకట్రావు మెల్లగా పక్కకు ఒరిగాడు ఆమె “ఏం? నాతల బరువుగా ఉన్నదా?” అన్నది వెంకట్రావు ఒకక్షణం మానంగా ఊరుకుని, “మీరిక దిగి వెళ్ళండి” అన్నాడు ఆమె, “ఒంటరిగా ఇంటికి వెళ్ళలేను, మీరు తోడురారా?” అన్నది “ఇంట్లో ఎవరూ లేరా?” అన్నాడు వెంకట్రావు. “ఎందుకు లేరు పిల్లలున్నారు. నా భర్తగారున్నారు కాని అందరూ నిద్రపోతుంటారు. నా కొక్కదానికీ ఎంతోచదు” అన్న దామె వెంకట్రావు చిరు నవ్వు నవ్వి “పద్మా! నిన్ను ఈ సముద్రం ఒడ్డుకు ఎందుకు డ్రైవ్‌చేశానో తెలుసా?” అన్నాడు ఆమె తెలుసన్నది “తెలిద”న్నాడు వెంకట్రావు “నాకు, తెలికపోతే మీకు తెలిసిందేదో చెప్పండి” అన్నదామె

ఒకక్షణం ఆగి, “ఏం లేదు. నిన్ను మర్డర్ చేసి ఈ సముద్రంలో తోసెయ్యాలని” అన్నాడు వెంకట్రావు ఆమె రిప్పున కారుదిగి వెళ్ళి ఇసుకలో కూచుంది వెంకట్రావు పిలవలేదు అతను పిలుస్తాడని రెండుమూడుసార్లు వెనుదిరిగి చూచింది కాని అతను శిలలా సిగరెట్ కాలుస్తూ కారులో కూచుని ఉన్నాడు ఆమె మళ్ళీ తిరిగి చూచేసరికి అతను కారు డ్రైవ్‌చేసుకుని వెళ్ళిపోయాడు

ఆ రాత్రి అతను ఇంటికి వెళ్ళలేదు రాత్రి ఏదకొండుదాటినా ఒక నైట్ క్లబ్ సాగుతోంది. ఆ క్లబ్‌లో ప్రవేశించాడు. వెంకట్రావు ‘క్లింక్’ ఆర్డర్ చేసి కూచోగానే “సిగరెట్ ప్లీజ్” అని

ఒక సన్ననికాంతు అతన్ని మేల్కొల్పింది ఎదురుగా కూచున్న హెలెన్ అతన్ని చూచి మెల్లగా నవ్వింది ఆమెకొక సిగరెట్టుందించి తనొక సిగరెట్ ముట్టించుకున్నాడు పొగ రింగుల్లోంచి ఆమెముఖాన్ని చూశాడు ఆమె ముఖం అదోవిధంగా ఉంది. చెక్కిలిమీద ఒక చిన్నమచ్చ చిరుమబ్బులా మిలమిలా మెరుస్తోంది కళ్ళు బరువుగా దించుకుని ఉన్నాయి వెంకట్రావును ప్రధానంగా ఆకర్షించింది ఆ మచ్చ

మరుసటిరోజు మధ్యాహ్నంకాని ఇంటికి చేరలేదు వెంకట్రావు చిరాకులో పనిమనిషి మీద ధుమధుమలాడి ఆర్థకూడుతని వెళ్ళి పడుకున్నాడు ఆ నిద్రనిద్ర మరుసటిరోజు మధ్యాహ్నంకాని మేలుకోలేదు లేవగానే స్నానంచేసి మళ్ళీ ఆ క్లబ్ కు వెళ్ళాడు హెలెన్ పొంపు చేసుకొని తలార్చుకుంటోంది

వెంకట్రావును చూడగానే "హలో డార్లింగ్" అని ఆప్యాయంగా పలకరించింది వెంకట్రావు బద్ధకంగా సోఫాలో కూచుని, "హెలెన్ నీదగ్గర ఒక వస్తువుంది నా కిచ్చేస్తావా?" అన్నాడు "మీ రడిగింది ఎన్నడైనా ఇవ్వనన్నానా?" అన్నది హెలెన్

"అయితే ఇచ్చేయ్" అని ఆమె వెనక్కు వెళ్ళి నిల్చున్నాడు. అద్దంలో వెంకట్రావు పాపను సుదిర్ఘంగాచూచి, "ఏమిటో చెప్పండి" అన్నది. "ఇదుగో, ఈ మచ్చ ఏమైనా ఇస్తాను ఇది నా కివ్వు" అని ఆమెను చేతుల్లోకి తీసుకుని "నీ ముఖం నిర్మలమైన ఆకాశంలావుంది ఈ మచ్చ చక్కని చిరుమబ్బులా ఉంది," అన్నాడు హెలెన్ సిగ్గుతో చిరునవ్వు నవ్వి, "డార్లింగ్, ఇదే నేను ఇంత కాలం శ్రమించి నిలవచేసుకున్న అస్తి ఇది ఇచ్చేస్తే ఇంకేముంది చెప్ప" అన్నది. వెంకట్రావు కళ్ళ ఒక్క క్షణం నీళ్ళతో మెరిశాయి హెలెన్ కర్పిఫెతో అతని కళ్ళు తుడిచి, "డియర్ నీది వట్టి పేదగుండె" అన్నది. వెంకట్రావు కాసేపు మౌనంగా కూచుని, "హెలెన్, మనం వివాహం చేసుకుందామా?" అన్నాడు. హెలెన్ నవ్వుగా నవ్వి, "వివాహం చేసుకుని ఏంచేస్తారు?"

అన్నది "మనల్ని స్మరించేవాళ్ళు మన ఆనంతరం ఉండొద్దా?" అన్నాడు వెంకట్రావు హెలెన్, "నివాహం కొందరికి రిజర్వు సీటు మనలాటి వాళ్ళు వివాహం చేసుకున్నా మరు క్షణాన విడిపోతారు," అని మెల్లగా వచ్చి అతని పక్కన కూచుని ఒక సిగరెట్ ముట్టించుకుంది వెంకట్రావు ఆమె నోట్లో సిగరెట్ లాగేసి "వీ, సిగరెట్ కాలిస్తే నా కనహ్యం" అన్నాడు

"ఎన్నాళ్ళనుంచి?" అన్నది హెలెన్ "ఎప్పడూ" అని లేచి వెళ్ళబోయాడు ద్వారం దగ్గర అతని చేతులు వట్టుకుని, "ఇంత త్వరగా వెడతారా?" అన్నది వెంకట్రావు చేతులు విడిలించుకుని వెళ్ళిపోయాడు

ఆ రోజంతా అతనికి నిద్రపట్టలేదు రివాల్వింగ్ ఫ్రాంఘెన్ ఒడ్డున కూచుని చిరుచేపలను సరికిలిస్తూ గడిపాడు క్లబ్ కు కూడా వెళ్ళలేదు చేపలు కాసేపు నిద్రిస్తున్నట్టుంటాయి కాసేపు నీళ్ళను ఆల్లకల్లోలం చేస్తాయి, వెంకట్రావు ఈ విచిత్రం చూస్తూ కూర్చున్నాడు వెంకట్రావు ఎంతకూ రాకపోగా వినుగెత్తి వంటవాడు తనే వచ్చి, "బాబుగారూ అన్నం వడ్డించనా?" అన్నాడు వెంకట్రావు అలాగే తల వంచుకుని "నీవు తినెయ్, నేను అన్నం మానేశాను" అన్నాడు వాడు గాభరాతో వెళ్ళిపోయాడు

వెంకట్రావు పండుకునేసరికి రాత్రి ఒంటి గంట దాటింది నైట్ క్యూన్ మత్తెక్కిస్తోంది. కాలం నిలిచిపోయినట్టుగా ఉంది అప్పుడు వెంకట్రావు తన్ను తనే వీలించి, "హలో మిస్టర్ వెంకట్రావు, సుఖంగానే ఉన్నావా?" అని అడిగాడు. రెండో వెంకట్రావు కాసేపు ఆలోచించి, "సుఖంగానే ఉన్నాను కాని సుఖంగా లేను" అన్నాడు ఎన్నో ప్రశ్నలూ, ఎన్నో సమాధానాలూ ఎరుగును వెంకట్రావు కాని ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం అతనికి తెలిలేదు. వెంటనే లేచి ఆ సమాధానానికి అర్థం ఆలోచిస్తూ కూచున్నాడు ఈ ఆలోచనతో రోజులూ, నెలలూ గడిచాయి రోజూ ఒకే ఉదయం, ఒకే అన్నమయం

ఒక రాత్రి వెంకట్రావు క్లబ్ నుంచి బైట పడేసరికి ఒంటిగంట దాటింది, రాత్రి గడ్డ

కట్టినట్టుంది ఎలక్ట్రిక్ లైట్ కింద ఒక కుక్క ఒంటరిగా పడుకుని నిద్రిస్తోంది అర్థంలేని జీవితంలా నల్లని తారురోడ్డు సాగిపోతోంది వెంకట్రావు బరువుగా కాళ్ళిడ్చుకుంటూ నడక సాగించాడు గాడియమరం లో ఒక బైరాగ మెల్లని గొంతుతో మీరా కీర్తన పాడుతున్నాడు. వెంకట్రావు ఒక క్షణం నిల్చుని ఆ కీర్తన విని నడక సాగించాడు “ఆ మరం లో చేరిపోతే” అనుకున్నాడు “హాయిగా ఉంటుంది అన్ని నమస్యలూ శమిస్తాయి” అనుకున్నాడు. ఇంకా ఆ బైరాగి గొంతు దూరం నుంచి వినిపిస్తూనే ఉంది. మరం లోకి వెళ్ళాలని వెనక్కు తిరిగాడు. “రండి, రండి భయంలేదు” అని ఒక స్త్రీ గొంతు వినిపించింది తిరిగి చూస్తే ఒక స్త్రీ వాకిట్లో నిల్చుని ఉంది

వెంకట్రావు వందిరి మంచం మీద కూర్చున్న తరువాత కూడా ఆ బైరాగి కీర్తన వినిపిస్తూనే ఉంది వెంకట్రావు పరధ్యానంగా “నిద్ర వస్తోంది నిద్రపోతాను” అని కళ్ళ మూసు కున్నాడు “కొంచెం కాఫీ తీసుకోండి” అని ప్లాస్ట్ లో కాఫీ తెచ్చి పక్కనే కూచుని “ఇంత రాత్రి ఒంటిగా ఇంటికిం పోతారు” అన్నది వెంకట్రావు, “నీ పేరు?” అన్నాడు “వద్దు” అన్నదామె వెంకట్రావు చివాలున లేచి “మళ్ళీ దెయ్యాల కొంపకు చేరనా” అని వెళ్ళి పోయాడు ఇంటికి చేరనరికి రెండు గంటలు దాటింది అందరూ నిద్రిస్తున్నారు. చిన్న గేటు మాత్రం తెరిచి ఉంచారు బరువుగా మెట్లెక్కి పడకగది చేరి లైట్ వెయ్యగానే అద్దంలో పాప కనుపించింది కళ్ళ నీళ్ళు లేచి నూతుల్లా ఉన్నాయి నుదుటిమీద నగంవరకు ఒక మచ్చ వ్యాపించింది చెక్కిళ్ళు లోతుగా పీక్కుపోయాయి ఒళ్ళు జ్వరంతో కాలిపోతోంది. మళ్ళీ అతని చెవుల్లో ‘చనిపోయిన వాళ్ళకే విశ్రాంతి’ అన్న మాట మారుమ్రోగింది.

ఉదయాన్నే సేవకుడు గోవింద్ వెంకట్రావు వైఖరి చూచి ఆశ్చర్యపోయాడు ‘బాబుగారు, కొన్నాళ్ళు విశ్రాంతి తీసుకోండి’ అన్నాడు. వెంకట్రావు ఈ మాటల్లోని అర్థాన్ని గ్రహించక పోలేదు “చనిపోయిన వాళ్ళకే విశ్రాంతి”

అన్నాడు మెల్లగా. కాసేపాగి గోవింద్, “బాబు గారూ, వివాహం చేసుకోరాదా?” అన్నాడు వెంకట్రావు మెల్లగా నవ్వి, “ముసలాణ్ణి నాకు పెళ్ళెందుకూరా?” అన్నాడు వెంటనే, “గోవింద్, నీవే దేశాలు చూచావురా?” అన్నాడు.

“చాలా దేశాలు చూచానయ్యా” అన్నాడు గోవింద్

“ఏదేశం బావుంటుందిరా?” అన్నాడు వెంకట్రావు “అన్ని దేశాలూ ఒకలానే ఉంటాయి అంతా మనలో ఉంటుంది” అన్నాడు గోవింద్ వెంకట్రావు మరి మాట్లాడ లేదు ఆ రోజంతా ఎక్కడికి వెళ్ళకుండా ఇంట్లోనే గడిపాడు పడక గదిలోకి వెళ్ళాడు కాని అద్దం మాత్రం చూచుకోలేదు.

మరుసటి రోజు ఉదయం లేచి స్నానం చేసి ట్రెస్ చేసుకున్న తరువాత ఎంచాతనో హెలెన్ ను చూడాలనిపించింది ఆ రోజు నిజంగా తనదే తప్ప. సిగరెట్ కోసం పొట్లాడి వచ్చే శాడు వెంటనే కారు హెలెన్ ఇంటికి డ్రైవ్ చేసుకుని వెళ్ళాడు

హెలెన్ ఇంట్లో వ్రవేశించగానే ఒక ముస లావిడ కూచుని ఉంది. “ఎవరు కావాలి?” అన్నది “హెలెన్” అన్నాడు వెంకట్రావు ముక్తనరిగా “హెలెన్ లేదు, టెరెసా ఉంది,” అన్నది ముసలావిడ. ఈ జవాబుకు వెంకట్రావు మండిపడి “హెలెన్ ఎక్కడుందో చెప్ప?” అన్నాడు గట్టిగా. “ఎక్కడుంది? స్వర్గంలో ఉంది” అన్నది ముసలావిడ మెల్లగా. వెంకట్రావుకు ఏమనాలో తెలిలేదు. “ఏమిటి నీవంటున్నది?” అన్నాడు ఆందోళ నతో. “హెలెన్ చనిపోయింది ఆత్మహత్య చేసుకుంది కారణం తెలిదు” అన్నది ముస లావిడ వెంకట్రావు అక్కడే కూలబడి పోయాడు

ఆ మరుసటిరోజు మళ్ళీ అద్దంలో పాప చూచుకున్నాడు. నుదుటి నిండా మచ్చ వ్యాపించింది. కళ్ళు నెత్తుటి కొలనుల్లా ఉన్నాయి. కొంచెం దగ్గుకూడా ప్రారంభించింది ఆ సాయంత్రం గోవిందుణ్ణి పిలిచి. “గోవింద్, బట్టలు సర్దు, అలా దేశం చూచి

వస్తాను' అన్నాడు గోవింద్ కొంచెం చకతుడై, 'బాబుగారూ, ఈ పరిస్థితిలో ప్రయాణం చేసారా? నేనూ వస్తాను" అన్నాడు.

"గోవింద్, నీవిక్కడే ఉండు, నేనంటే బ్రహ్మచారిని ఎక్కడ తిరిగినా పరవాలేదు అలా వెళ్ళి కాశీ, ప్రయాగ, బదరీనాథ్, కలకత్తా అవీ చూచి వస్తాను," అని వాడిచేతుల్లో ఒక వెయ్యి రూపాయల నోట్లకట్టు పెట్టి కాశీకి బెర్త్ రిజర్వ్ చేయించుకుని వెళ్ళిపోయాడు

(4)

(రచన నెల్లూరి కేశవస్వామి)

క్షణానాయకుడు వెంకట్రావు హఠాత్తుగా నిద్ర మేల్కొన్నాడు ఎవరో కొరడా పుచ్చుకుని కొట్టినట్టు ఉలిక్కిపడి లేచి కూచున్నాడు అబ్బ! ఎంత దీర్ఘనిద్ర! కాని ఇదేమేటి? గదేదీ? తగిన అచ్చాదన సామగ్రేదీ? అంతా చీకటి! అంతా ఆయోమయం!

"Accident!.. Accident!" ఎవరో చీకట్లో తన నమీవంటనే అరుస్తున్నారు తక్షణం తేరుకున్నాడు వెంకట్రావు తాను పడుకుంది తన పాత గదిలో కాదనీ, రైలు కంపార్టుమెంటులోననీ స్ఫురణకు రాగానే దిగ్గున లేచి స్విచ్ వేశాడు తన ప్రక్క బద్దపైన పడుకున్నాయన పెట్టి మధ్యలో నిలబడి కళ్ళు పెద్దవి చేసుకుని 'బెదురుబెదురుగా చూస్తూ గజగజ వణికిపోతున్నాడు. అతని పెదాలు ఇంకా "accident, accident" అనే శబ్దంలేని పదాల్ని ఉచ్చరిస్తానే వున్నాయి ఇంతలోకి అరుపులూ, ఏడ్పులూ, బొబ్బలూ, కేకలూ వినిపించటం మొదలెట్టాయి.

వెంకట్రావుకు అర్థమౌతోంది నెమ్మదిగా వెళ్ళి తలుపులు తెరిచి చూచాడు అంతా కారుచీకటి కొద్ది క్షణాలకిగాని నక్షత్రాల వెలుగులో ఏం జరిగిందో చూడగలగలేదు రైలు బండి ఒక ఎత్తైన కట్టుపైన నిలబడి వుంది కాని తన కంపార్టుమెంటునున్న డబ్బాముందు అంతా శూన్యం. ఇంజనులేదు, డబ్బానూ లేవు కట్టకిందికి దొరికిపోయినట్టున్నాయి అక్కడినించే అరుపులూ, బొబ్బలూ వినిపిస్తు

న్నాయి తక్కిన డబ్బాల్లోంచి ప్రయాణీకులు దిగి పరుగెత్తుతున్నారు

వెంకట్రావు వెనక్కు తిరిగి "అవును యాక్సిడెంట్" అని తిరిగి బద్దపైన కూచున్నాడు కిందో మనిషి వెంకట్రావుకేసి వింతగా చూస్తూ గబగబా బండిదిగి చీకట్లోకి మాయమై పోయాడు కాసేపు అలానే మౌనంగా కూచుని వెంకట్రావుకూడా అతణ్ణి అనుసరించాడు

అంతా చీకటిమయంగా ఉంది చీకటిని సీల్చుకుని వచ్చే కేకలూ, బొబ్బలూ, మనుషుల అలజడి వినపట్టం తప్ప మరింకేమీ గోచరించటంలేదు ఆ ప్రదేశం ఎక్కడో ఏవిటో కూడా అర్థంకావటం లేదు చెట్లూ గుట్టలులేని బయలు ప్రదేశంగా మాత్రం తోస్తోంది

కట్టదిగి వెంకట్రావు అందరితోబాటు అరుపులు వినిపించే వేపుకు నడిచాడు

"ఆ పడిపోయిన డబ్బాలు ఆడవాళ్ళ విటండి ." వెంకట్రావు ప్రక్కనే ఎవరో అంటున్నారు.

"అయ్యో! పావం ఆడవాళ్ళూ, పిల్లలూ!"

వెంకట్రావు నడుస్తున్నవాడల్లా చవ్చన ఆగిపోయాడు కుడివైపుకు మళ్ళి, కొద్ది దూరాన వున్న ఒక ఎత్తైన ప్రదేశాన చతికిలబడ్డాడు సిగరెట్ వెలిగించాడు

అవును, తానెందుకెళ్ళాలక్కడికి? తనకేమని? వెళ్ళినా తానేం జేయగలడు? ఏ త్రియో కాళ్ళువిరిగి బాధపడుతోంటే, ఏ పసిపాపో తల బ్రద్దలై పడివుంటే, ఏ చచ్చిపోయి పడివున్న తల్లి శవంపైనే వడి పిల్లలు "అమ్మా! అమ్మా!" అని ఏడుస్తూంటే, వాళ్ళనిచూచి తాను చేయగలిగించేవిటే, జాలిపడటం తప్ప? ఎవరి తల్లి కోసమో, ఎవరి పెళ్ళాం పిల్లలకోసమో తను బాధపడటం దేనికి? ఉహూ, అల్లా బాధపడదలచుకోలేదు నిజంగా ఈ బంధుకోటి ఇంద్రజాలం ఎంత భయంకరమైంది! దాన్నించి తప్పించుకు బయటపడటానికే తాను ఎంత భగీరథ ప్రయత్నం చెయ్యాలి వచ్చింది! ఆ నాడు బి య్యే రెండో సంవత్సరం పరీక్ష ఇవ్వకుండా వాచ్చేసినందుకు తన్ను తాను ఎంతైనా శ్లామించుకోవచ్చు. తన జన్మలో అంతవరకూ

అంతకంటే మంచి తెలివైనవని మరొకటి చెప్పేయ్యలేదు నిజంగా తానే గనక ఫైనల్ వరకే ఇచ్చి ప్యాసైడింగ్ చేసుకుంటే తన గతి ఏమైపోయేది? వంశమర్యాద నిలబెట్టడానికిగానూ, కుటుంబానికి పేరుప్రఖ్యాతులు తేవటానికీగానూ ఏ గుమస్తాగిరి ఉద్యోగంలోనో తలదూర్చాల్సి వచ్చేది వెంటనే పెళ్ళి కూర్చునేది. ఈ పాటికి రెండు సంవత్సరాలకి ఒకటివోప్పన అరడజను పిల్లలేనా తయారై వుండురు వాళ్ళందరికీ దాణా గింజలు నష్టమయ్యేలా, అప్పచెల్లెళ్ళకి మొగుళ్ళని వెతికి తేలేకా వంజరంలోపడ్డ చిలకలాగా గిజగిజా తన్నుకుంటుండేవాడు. తీరా ఇట్లాంటి 'ఆక్సిడెంట్' లో ఏ చెల్లెల్లో, పెళ్ళిమో పిల్లలోపడి నలిగిపోతే గుండెబాదుకు చావాలి వచ్చేది. అబ్బ! జంఝాటాన్ని వదలించుకోటానికి ఎంత కష్టమైంది! తాను అమాంతంగా లక్షాధికారి అయిపోయినవారై నలుమూలలా వ్యాపించేసరికి కుటుంబీకు లంతా కాకుల్లా మూగారు! కాని తానుమాత్రం ధైర్యంగా ఆ సంఘటనని నెదుర్కొన్నాడు తన నియమానికి ఏ మాత్రం భంగం రానీకుండా, వాళ్ళకి నిక్కచ్చిగా చెప్పేశాడు "మీకూ నాకూ ఏ సంబంధమూ లేదు ఇవిగో ఈ లక్షరూపాయలు తీసుకుని వెళ్ళండి దీంతో మీకూ, నాకూ చెల్లు తిరిగి ఎవ్వరూ నా గడవ తొక్కవద్దు ఎవరైనా వచ్చారా గేటునుంచే గంటించి వేస్తాను జాగ్రత్త" అని, లక్షరూపాయలిచ్చి వాళ్ళని తరిమి వేశాడు ఆ లక్షరూపాయలూ వాళ్ళూ సరిగా అందరికీ సంతృప్తికరంగా పంచుకోలేక తమతో తాము ఎన్నో పేపీలు పడతారని, పడ్డారనీ వెంకట్రావుకు తెలుసు కాని తిరిగి ఎవ్వరూ వెంకట్రావు దగ్గరికి రా సాహసించలేదు అదే పదివేలనుకున్నాడు వెంకట్రావు. నిజంగా ఒంటరిజీవితం ఎంతోహాయి!

హాయి అనే పదం వినగానే దిగున లేచి కూచున్నాడు, వెంకట్రావులోని రెండో మనిషి. "ఏవీటి, ఏమున్నావ్ వెంకట్రావ్? నువ్వు హాయిగావున్నావా? నువ్వు? అవునా?" అని నిలేసి ఆడిగాడు వెంకట్రావు నిలువునా నిరైపోయాడు. ఏ ప్రమాదానం చెబుతాడు! ఆ

ప్రశ్న తనని నీడలా నిరంతరం వెన్నాడుతోంది. ఆ ప్రశ్నకు నమాధానంకోసమే తాను ప్రవంచాన్ని గాలించి వేస్తున్నాడు మొదట తన పాతగది మొండిగోడల్లో, నందుగొండుల్లో, పూటకూళ్ళల్లో వెతికాడు ఆ తర్వాత గుర్రపు పండాల్లో, క్లబ్బుల్లో, డాన్సింగ్ హాల్లల్లో, బార్లల్లో, హాలెస్, బెరెసా కాగళ్ళలో వెదికాడు కాని ఎక్కడా ఆ ప్రశ్నకి నమాధానం చిక్కలా అఖరికి వాటన్నిటిపైనా వినుగేసి తన అన్వేషణా పరంపరలో ఇప్పడిప్పుడే కొత్తపంథా తొక్కితూ దేశాటన అరంభించాడు. మరి నిజంగా తాను హాయిగా వున్నానని ఎల్లా అనగలడు?

ఎవరో చప్పన టార్పిలైటు వేశారు, వెంకట్రావు మొహంపైకి కళ్ళకి చెయ్యి అడ్డం పెట్టి "ఎవరూ?" అని అడిగాడు చిక్కగా

"మీరా?.... ఇక్కడున్నారే?"

"ఎవరూ?"

"నేనండీ. ఇందాక మీ కంపార్టు మెంటులో ప్రయాణం చెయ్యాలా?"

"ఏ?"

"ఇక్కడ కూచున్నారే?"

"ఏం చెయ్యమంటారూ?"

"అంత పెద్ద ప్రమాదం జరిగి, అవతల అంత అలజడవుతోంటే మీరు....?"

"నేనేం చెయ్యనూ?"

ఒక్క క్షణం నిదానంగా చూసి ఆ పెద్ద మనిషి "ఫీ.... ఏం మనుషులు!" అనుకుంటూ చరచరా వెళ్ళిపోయాడు

వెంకట్రావుకు కోపం రాలా, ఆశ్చర్యం వేసింది అతనికి తనపై అంత విసుగొందుకో. తానేం నేరం చేశాడనీ? ఈ ప్రమాదానికి తనే బాధ్యుడనా అతని వుద్దేశం? అల్లా జరగాలని తాను మనసులోనైనా తలచుకోలేదే, తనల్లా బాధ్యుడవుతాడు? పోతే, ఇప్పుడు అందరితో బాటు తానూ అక్కడి కెళ్ళి ఆ బాధపడేవాళ్ళని చూసి తనూ బాధపడలేదనేనా, అతని బాధ? హు! ఏం ప్రవంచం! ఏంచేసినా తప్పి, ఏం చెయ్యక పోయినా తప్పి!

అయినా ఈ రోజుల్లో ప్రమాదాలు ఇంత విరివిగా ఎందుకు జరుగుతున్నాయో, దిన

వ్యతికలంబేనే అనఘ్రించుకునే తాను కూడా రోజుకో తాజా ప్రమాదం వార్త వినలేక విను గతి పోయేవాడు అప్పడప్పుడు తానూ ఒ ప్రమాదంలో చిక్కుకుంటే ఎంత బావుణ్ణు. వీడా వదిలిపోయేది అనిపించేది తీరా ఇప్పుడి ప్రమాదంతో వుండీకూడా లేనట్టే అయింది ఆ మూడోతరగతి ఆడవాళ్ళ డబ్బాలు కాక తన రెండో తరగతివున్న డబ్బా వడిపో ఖాడదూ? పద్మ అన్నట్టు అప్పుడు తనకూ "విశ్రాంతి" లభించేదేమో! గోవిందు కూడా తనని విశ్రాంతి తీసికోమంటాడు ఎందుకు వాళ్ళకీ ఆదుర్దా? పద్మ పీశావలూ ఎందు కలా తన్ను వెంటాడిందో! హెలెన్ వని పోయింది తన కోసమేనా?

కెవ్వున రైలు కూత వినిపించింది వెనక్కు తిరిగి చూశాడు, వెంకట్రావు మరో ఇంజను మూడు డబ్బాలతో సహా పొగలు కక్కుకుంటూ వస్తోంది అది వచ్చి రావటంతోటే అంధు లోంచి పోలీసులూ, పోస్టర్లూ, డాక్టర్లూ, నర్సులూ దిగి ప్రమాదం జరిగిన చోటికి పరు గెత్తుకు వచ్చారు పెట్రోమాక్స్ లైట్లూ, ఫ్లైచర్లూ, ఫస్ట్ ఏడ్ బాక్సులు కూడా వచ్చాయి ఆ పెట్రోమాక్స్ దీపాల వెలుతురికీ, ఇంజన్ నర్స్ లైట్ కీ ప్రదేశమంతా పట్టవగలుగా మారి పోయింది అప్పుడు చూశాడు వెంకట్రావు వడిపోయిన ఇంజనూ, రెండు డబ్బాలూ, విరిగి కుప్పలు తిప్పలుగా పడివున్నాయి జన మంతా చుట్టూ మూగివున్నారు ఆరువులూ, అలజడి మరి ఎక్కువైపోయింది

ఎందుకో గాని ఆ కొత్త రైలుబండినీ, దాంతో వచ్చిన డాక్టర్లనీ, నర్సులనీ చూడగానే వెంకట్రావుకు కొంత మనసు కుదుటపడటంగా అని పించింది. తనపై నిందించి దో బరువు దించేసి నట్టనిపించింది మరో సిగరెట్ వెలిగించాడు చేతి గడియారం చూసుకుంటే, రెండు యాభై అయిదు ఇంక తెల్లవారలానికి అట్టే సమయంలేదు అనుకున్నాడు. అయినా తన కింకా తెల్లవారేదేమిటి! దిగ్గునలేచి కూచున్నా డుగా! ఆశ్చర్యం! ఎన్నాళ్ళ కివాళ అలా హడా తుగా నిద్రమేల్కొన్నాడు ఈ మధ్య బద్దకానికి

పూర్తిగా దాసుడైపోయాడు. గత అయిదు సంవత్సరాలలోనూ ఒక్కరోజు కూడా అల్లా లేవ లేదు, లేచే అవసరంకూడా కనిపించలేదు లేచి చేసేదేముంది గనకా! ప్లీ! జీవితం ఎంత స్తంభించిపోయింది! ఇంతకంటే ఆ పూర్వపు రోజులే బాగు ఏదో అర్థంకాని ఆశ తన్నెప్పుడూ ఆవరించి వుండేది పొద్దున్నే దిగ్గునలేచి తన ప్రేమమైన ఆచ్చాదన సామగ్రి - ప్యాంటూ, షర్టు-తొడిగేసుకుని, గది మధ్యస్థంగా బొటన వ్రేళ్ళపైన నిల్చొని కళ్ళజోడులో తన మొహం చూసుకుని ప్రపంచం పైకి దండయాత్రకు బయలుదేరే సమయంలో తాను పొంటే ఆనందం ఇప్పుడేదీ? కళ్ళజోడులో మొహం, మడత కుర్చీలాకాక, మందార వుప్పులూ కని పించాలన్న తహతహ ఇప్పుడేదీ? ఇవాళ కూడా తానూ అలాగే దిగ్గున మేల్కొన్నాడు కళ్ళజోడులో మొహం చూసుకుంటే ఎల్లా కనిపించేదో? ఇంత ఘోరప్రమాదం ఎదురై నందుకు తప్పకుండా బావురుపిల్లిలా కనిపించి వుండేది కాని, ఉఱుగు వెంకట్రావు మనసు వొప్పకోలా మందార ఘవ్వల్లే కనిపించేదని అంతర్వాణి పలికింది వెంటనే లేచివెళ్ళి కంపార్టుమెంటు మధ్యస్థంగా బొటనవ్రేళ్ళపైన నిలుచుని వరీక్ష చెయ్యాలని తీవ్రవాంఛ వుట్టు కొచ్చింది కాని తమాయింఛుకున్నాడు

వెంకట్రావు ఆలోచనలకి అమాంతంగా అంతరాయం కలిగింది అతని ముందర్నించే పైవర్గపైన శవాలని, గాయవడ్ల వాళ్ళనీ ఒక్కొక్కరినే తీసికెళ్ళి బ్రేన్ లో ఎక్కిస్తున్నారు ఒక వండంటి ముసలూవిడ కుప్పలా కూలిపోయి వుంది మరో బట్ట తల ముస లూవిడ కాళ్ళు విరిగిపోయి, 'హా! హా! అంటూ కొనపూపిరి కోసం కొట్టుకుంటోంది. ఒక వదేళ్ళ పిల్ల మెడ విరిగిపోయి, జీవంలేని గుడ్డుతేలేసి ఆకాశాన నక్షత్రాలకేసి చూస్తోంది ఒక తెల్లని చీర ధరించిన యువతి తల బ్రద్దలై నళ్ళంతా రకపాతమైపోయి వుంది మరో స్త్రీ తలకో కట్టుతో జీవచ్ఛవంలూ పడివుంది ఆమె?

ఆమెను చూడగానే మెరుపులూ షాక్ తగి లింది వెంకట్రావుకు దిగ్గునలేచి ఆమెని తీసి

కెళ్ళొన్న Stretcher కేసి సమీపించి తేరిపార చూశాడు. సుండె దడదడ కొట్టుకుంటోంది శిరస్సు పొగలు గక్కుతోంది అవును.... ఆమె ఆమె.... తన ఆకాశకన్యక, అయస్కాంత వృక్షం... ఆమె సందేహంలేదు! .. ఆ మొహాన విషాద రేఖ, తన హృదయఫలకంపైన చెక్కిపోయిన విచార రేఖ, తను ఆజన్మాంతమూ మరిచిపోలేని విషాద రేఖ! నిస్సందేహంగా ఆమె. వెంకట్రావు గుండెలు వొళ్ళుసారి ఆగి నట్టుయినాయి

దిక్కులు దద్దరిల్లేట్లు "సీతా!" అంటూ పాలికిక వేశాడు ప్రియవర్ని మోసుకుపోయే నాల్గు చప్పున ఆగి వెంకట్రావును వింతగా చూడటం మొదలెట్టారు వెంకట్రావు 'సీతా, సీతా' అంటూ పెద్దగా ఏడుస్తున్నాడు ఆమెలో చలనం ఏమీ కలగలేదు

ఎవరో వెనకనుంచి భుజంపైన చేయి వేశారు. వెనక్కు తిరిగిచూస్తే, ఓ డాక్టర్ "శాంతించండి, శాంతించండి, ధైర్యం తెచ్చుకోండి" అంటున్నాడు. "డాక్టర్! డాక్టర్! నా సీతని రక్షించండి .... రక్షించండి డాక్టర్" అంటూ వెంకట్రావు ఏడుస్తూ డాక్టర్ చేతులు పట్టుకున్నాడు

"ఏదవకండి ప్రయత్నం చేద్దాం! అంతా భగవంతుడి చేతిలో వుంది" అంటూ డాక్టర్ మరో వేపు వెళ్ళిపోయాడు.

ప్రియవర్ అప్పటికే బ్రేన్ను సమీపించింది వెంకట్రావు "సీతా, సీతా" అంటూ పరుగెత్తు కెళ్ళాడు అక్కడో పోలీసు ఆఫీసర్ అతణ్ణి ఆపాడు. "మీరు ఇందులో ఎక్కటానికి వీల్లేదు ఆమె మీకేం కావాలి?" అడిగాడు.

"ఆమె నాకేం కావాలా" అంతా.... నా సర్వస్వం...! నా జీవితం ఆమె." విచ్చివాడిలా అంటున్నాడు వెంకట్రావు

"సరే సరే. మీరు వెళ్ళి ఆ ప్రక్క డబ్బాలో కూచోండి ఆమె నిక్కడ నర్సులు చూస్తుంటారు ఫరవాలేదు" అన్నాడా ఆఫీసర్.

ఆమెను బండ్ల ఎక్కించివేశారు. వెంకట్రావు అక్కడే ఆ ప్రక్కనే ఏడుస్తూ నిలబడ్డాడు

రైలు కదిలే సమయానికి వెళ్ళి ప్రక్కడబ్బాలో కూచున్నాడు.

భగవాన్! ఏంచేశావ్ భగవాన్? ఇప్పేళ్ల తపస్సుకి ఇదేనా ఫలితం? తనకే అర్థంకాని, తనకే అస్పష్టమైన ఎన్నో కలలుకన్నాడు, ఎన్నో ఆశాజ్యోతులు వెలిగించుకున్నాడు. వాటన్నిటికీ పరమావధి ఆమేనని, రైలుపట్టాల్లా నడిచిన తమ జీవితాలు ఎక్కడో, ఎన్నడో కలియక మానవని, తాను స్వర్గధామం అందుకోక పోడని, తన హృదయంలో ఏ మారు మూలో నిరంతరం రగులుతుండిన ప్రేమాగ్ని తనకు హామి ఇచ్చేది. అదే తన జీవితానికి ధృవతారలా నిలిచింది. కాని.... కాని, తీరా ఈ రోజు పట్టాల కలయిక ఇలా ప్రమాదరూపంలో సంఘటిల్లింది, ఇదేనా తాను కోరుకుంది, తాను ఆశించింది! .... భగవాన్! .... భగవాన్!.... ఎడతెరిపి లేకుండా ఏడుస్తున్నాడు వెంకట్రావు.

గంట తర్వాత రైలు ప్రక్క నగరానికి చేరుకుంది. తెలతెలవారుతుంది. వెంకట్రావు చెంగున దిగి ప్రక్క డబ్బా కేసి పరుగెత్తాడు. మరెందరో అల్లాగే మూగారు. పోలీసువాళ్ళు వాళ్ళని ఆపలేక సతమతమవుతున్నారు

ఒక్కొక్కరినే దింపి అప్పటికే సిద్ధంగా ఉన్న అంబులెన్సు కార్లలోకి ఎక్కిస్తున్నారు. ఆమెనుకూడా దింపారు. ఇంకా తెలివి గాలేదు. వెంకట్రావు కెవ్వున కేకవేసి డాక్టర్ చేతులు పట్టుకున్నాడు, "డాక్టర్!.... డాక్టర్!.... ఆమె. ఆమె...." అంటూ.

"ఫరవాలేదు. ఇంకా బతికేవుంది. జెనరల్ ఆస్పిటల్ కి తీసుకెళ్తున్నాం" అన్నాడు డాక్టర్.

వెంటనే వెంకట్రావు ఒక టాక్సీలో హాస్పిటల్ చేరుకున్నాడు. వెళ్ళి పెద్దడాక్టరు కాళ్ళు పట్టుకున్నాడు. "డాక్టర్!.... డాక్టర్! ఆమెను రక్షించాలి. ఎంతైనా ఖర్చుకానీండి. మీ మేలు నేనెన్నటికీ మరిచిపోను, డాక్టర్! ఆమెను రక్షించండి" అంటూ ఒక వెయ్యి రూపాయల నోట్లు అతని చేతిలో పెట్టాడు. "ఏం ఫరవాలే"దంటూ డాక్టరు డబ్బు తిరిగి ఇచ్చేశాడు

వెంకట్రావు అనువ్రతి వరండాలో మహా అదుర్తగా వచారు చేస్తున్నాడు మనసులో మనసు లేదు గుండెలు తీవ్రంగా కొట్టుకొంటున్నాయి క్షణమొక యుగంగా గడుస్తోంది.

వెంకట్రావుకు చప్పన ఆ నాడు "జలజ" కోసం రాసిన కథానిక "అద్దంలో అనువ్రతి" జ్ఞాపకం వచ్చింది! అబ్బ జీవితానికీ, కదలకీ ఎంత తేడా!

అవ్వడానాడు ఆ కథ రాశేప్పుడు కారు ప్రమాదం ఎంతో రొమాంటిక్ గా వుండింది కాని ఇప్పుడు? "ఛీ! ఎందుకీ రాతలు?" అనుకున్నాడు రెండుగంటలకు డాక్టర్ వచ్చి వెంకట్రావును లోపలికి తీసికెళ్లాడు వెంకట్రావు గబగబా లోపలికి వెళ్ళాడు ఆమె ఒక మంచంపైన పడివుంది అవ్వడప్పుడే తెలివి వచ్చేట్టుగా కదులుతోంది వెంకట్రావు వెళ్ళి మంచం ప్రక్కన వున్న ప్లాట్ పైన కూచున్నాడు మెల్లిగా "సీతా! సీతా!" అంటూ పిలిచాడు. ఆమె అమితబాధగా ఎగరొప్పతుంది మెల్లిగా కళ్ళు తెరిచి దేన్నో వెతుకుతున్నట్టుగా చుట్టూ కలయచూచింది. అఖరికి ఆమె కళ్ళు వెంకట్రావు చూపులను కలసేప్పటికి ఒక క్షణం పాటు నిలబడిపోయాయి మొహాన విషాదరేఖ విడిపోయి మందహాసం వికసించినట్టుగా తోచింది వెంకట్రావుకు సంతోషంతో పొంగి పోయి "సీతా!" అన్నాడు నిశ్శబ్దంగా ఆమె కళ్ళు తిరిగి చుట్టూ వెదకట మారంభించాయి విషాదరేఖ తిరిగి మొహాన్ని అలుముకుంది. ఆయాసం ఎక్కువైపోయింది కొద్ది క్షణాల్లోనే ఆమె చూపులు శిలలైపోయాయి తల ప్రక్కకు వాలిపోయింది నర్సు వచ్చి మొహంపైకి దువ్వుటి కప్పేసింది వెంకట్రావు గుండెలు ఆగిపోయాయి. "సీతా" అంటూ పెద్దకేక వేసి బయటికి పరుగుతీశాడు

పిచ్చిగా, శూన్యంగా గంటల తరబడి పూరంతా తిరిగి వెంకట్రావు అఖరికి వన్నెండు గంటలకి శ్మశానానికి చేరుకున్నాడు అప్పటికే చితికి చిచ్చంటించారు. ప్రక్కనే ఓ ముసలాయనా, ఇద్దరు పిల్లలు నిలబడి ఏడుస్తున్నారు వెంకట్రావు పరుగెత్తుకెళ్ళి రగులుతోన్న

వితి ముందర నిలబడి చేతులతో మొహాన్ని కప్పకొని వెక్కివెక్కి ఏడ్వ నారంభించాడు కొంచెంపేపటికి జేబులోంచి ఓ ముడతలువడ్డ పాత కాగితం తీశాడు అది ఆనాడు అర్ధరాత్రి వరకూ మేలుకొని తయారుచేసిన భయంకర ప్రేమలేఖ. దాన్ని చుట్టచుట్టి చిటిలోకి విసిరి వెనుదిరిగాడు.

ముసలాయన వెళ్ళి వెంకట్రావు చేతులు పట్టుకుని "ఇందాక మా సరసు ప్రాణం విడిచేప్పుడు దగ్గరుంది నవ్వేనానాయనా?" అన్నాడు

"సరసూ?.. అవును" అన్నాడు పరధ్యానంగా వెంకట్రావు

"నా కూతురు సరస్వతి వీళ్ళు దాని సంతానం అయిదేళ్ళ క్రితం మొగుడు పోయాడు" అంటున్నాడు ముసలాయన రుద్దకంఠంతో వెంకట్రావు పిల్లలకేసి తేరపార చూశాడు పెద్దది ఆడపిల్ల పన్నండేళ్ళం బాయి చామనచాయ, గులాబీరంగు పరికిణీ, మల్లెపూల జాకెట్, పూదారంగు వోణీ, మూడు మూర్తులా ఆ నాడు చేత వుస్తకాలు పట్టుకుని తలవాల్చుకుని సిగ్గుపడుతూ అమాయకంగా రొడ్డువక్కగా నడిచివెళ్ళే తల్లికి మల్లనే వుంది రెండోది తొమ్మిదేళ్ళ కుద్రాడు కొద్దికొద్దిగా అక్క పోలికలున్నా పూర్తిగా భిన్నం

వెంకట్రావుకు ఒక్కసారి తిరిగి దుఃఖం పొంగుకొచ్చింది "మీ రెక్కడుంటున్నా" రని అడిగాడు.

ముసలాయన చెప్పతుండగా వెంకట్రావు అమాంతంగా పిల్లల్నిద్దరినీ కావలింతుకుని బావురుమని ఏడ్చాడు వెంటనే వాళ్ళను వదిలేసి ఏడుస్తానే అక్కడ్నించి పరుగు తీశాడు

రెండోరోజు అ ముసలాయనకి ఓ "రిజిస్టర్ కవర్" అందింది అందులో వెంకట్రావు వీలునామా వుంది తన యావవాస్తీ పిల్లలిద్దరి పేరటా రాసేశాడు

ఆ తర్వాత కథానాయకుడు వెంకట్రావు పూర్తిగా అంశర్ధానమై పోయాడు అప్పటికీ ఇప్పటికీ జాడలేదు

(సమాప్తము)